

Univerzita Pardubice

**Fakulta ekonomicko-správní
Ústav matematiky a kvantitativních metod**

Srovnání mezd v ČR a zemích EU

Vojtěch Faltýn

**Bakalářská práce
2013**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Vojtěch Faltýn**
Osobní číslo: **E100264**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Manažerská etika**
Název tématu: **Srovnání mezd v ČR a zemích EU**
Zadávající katedra: **Ústav matematiky a kvantitativních metod**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Bakalářská práce bude zaměřena na srovnání mezd v ČR a zemích EU.

Práce bude obsahovat:

- pojem mzda - definice
- analýza historického vývoje a současné situace v ČR a zemích EU
- trendy v ČR a zemích EU
- dotazník
- analýza dotazníku

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

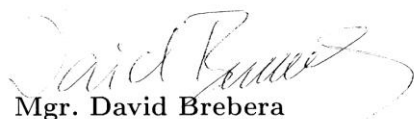
ARMSTRONG, Michael. Řízení lidských zdrojů: nejnovější trendy a postupy: 10. vydání. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 789 s. ISBN 978-80-247-1407-3.

BAŠTÝŘ, Ivo. Úroveň a pohyb nákladů práce, nominálních a reálných mezd v ČR a vybraných členských státech EU v letech 2000 a 2006: (monografie zaměřená na mezinárodní komparaci). 1. vyd. Praha: VÚPSV, 2008. 86, 10 s. ISBN 978-80-7416-021-9.

KOCOUREK, Jiří, TRYLČ, Ladislav. Mzda, plat a jiné formy odměňování za práci v ČR. Olomouc: ANAG, 2001. 615 s. Práce, mzdy, pojštění. ISBN 80-7263-039-3.

NOVOTNÝ, Rudolf a KOHOUTEK, Zdeněk. Odměňování a vedení osobní agendy zaměstnanců. 6., přeprac. vyd. Ostrava: Mirago, 2001. 164 s. ISBN 80-85922-86-X

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. David Brebera

Ústav matematiky a kvantitativních metod

Datum zadání bakalářské práce: **30. září 2012**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2013**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 3. října 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 30. 4. 2013

Vojtěch Faltýn

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce Mgr. Davidovi Breberovi za jeho odbornou pomoc a cenné rady, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

Dále bych chtěl poděkovat všem, kteří mi při vytváření této práce vyšli vstříc a pomohli mi cennými radami. V neposlední řadě patří můj dík mé rodině a přátelům, kteří mě v průběhu celého studia na vysoké škole všestranně podporovali.

ANOTACE

První a druhá část bakalářské práce se zabývá systémem odměňování pracovníků za vykonanou práci a vlivy ovlivňujícími výši mezd a platů. Třetí a čtvrtá část práce udávají srovnání výše mezd v průběhu uplynulých dvaceti let v České republice (ČR) a ve vybraných státech Evropské unie (EU) a vykreslují mzdovou situaci v celé EU. Poslední část práce se zabývá dotazníkovým šetřením, které má za úkol podat přehled o povědomí široké veřejnosti v oblasti mezd a platů a vykreslit její představu o výši průměrných mezd v ČR i ve vybraných státech EU.

KLÍČOVÁ SLOVA

odměňování pracovníků, vývoj mezd, Česká republika, Evropská unie

TITLE

Comparison of wages in the Czech Republic and the EU

ANNOTATION

The first and second part of the thesis deals with the employee's reward system for their work and the influences affecting amount of wages and salaries. The third and fourth parts of the work indicate comparison of wages over the past twenty years in the Czech Republic (CR) and in selected European Union (EU) countries and render the labour costs in the EU. The last part deals with the questionnaire survey, which aims to provide an overview of the general public awareness of wages and salaries and to illustrate the idea about the average wages in the CR and selected EU countries.

KEYWORDS

remuneration of employees, development wages, Czech Republic, European Union

OBSAH

ÚVOD	11
1 ODMĚŇOVÁNÍ PRACOVNÍKŮ.....	12
1.1 OBECNÉ USTANOVENÍ MZDY, PLATU A ODMĚNY Z DOHODY	12
2 MZDA.....	13
2.1 FORMY MZDY	13
2.1.1 Časová mzda	13
2.1.2 Úkolová mzda	13
2.1.3 Podílová mzda.....	14
2.1.4 Prémie a odměny	14
2.2 MINIMÁLNÍ MZDA.....	15
2.3 PRŮMĚRNÁ MZDA	16
2.4 REÁLNÁ A NOMINÁLNÍ MZDA	17
2.4.1 Index reálných mezd.....	17
2.4.2 Index spotřebitelských cen	17
2.5 VÝPOČET ČISTÉ MZDY	19
2.5.1 Hrubá mzda	19
2.5.2 Superhrubá mzda.....	19
2.5.3 Slevy na dani a daňová zvýhodnění	19
2.5.4 Postup výpočtu čisté mzdy.....	20
2.5.5 Příklad výpočtu čisté mzdy	20
2.6 VLIVY OVLIVŇUJÍCÍ VÝŠI MEZD A PLATŮ	21
2.6.1 Pohlaví.....	21
2.6.2 Věková kategorie.....	22
2.6.3 Vzdělání.....	23
2.6.4 Zaměstnání	24
3 VÝVOJ A SROVNÁNÍ MEZD V ČR A VYBRANÝCH ZEMÍCH EU.....	26
3.1 ČESKÁ REPUBLIKA.....	26
3.1.1 Základní údaje.....	26
3.1.2 Mzdová reforma	26
3.1.3 Vývoj výše mezd	27
3.2 SLOVENSKO	29
3.2.1 Základní údaje.....	29
3.2.2 Vývoj výše mezd	29
3.3 RAKOUSKO	31
3.3.1 Základní údaje.....	31
3.3.2 Vývoj výše mezd	31
3.4 NĚMECKO	33
3.4.1 Základní informace.....	33
3.4.2 Vývoj výše mezd	33
3.5 POROVNÁNÍ VÝŠE MEZD V ČR S VYBRANÝMI STÁTY EU	35
4 EVROPSKÁ UNIE.....	37
4.1 MINIMÁLNÍ MZDY V EU.....	37
4.2 HRUBÉ MĚSÍČNÍ MZDY V EU	39
5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	41
5.1 CÍLE	41
5.2 METODIKA	41
5.3 VÝSLEDKY PRŮZKUMU A JEJICH ANALÝZA.....	42
5.4 ZHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	52
ZÁVĚR.....	54
POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE.....	55
SEZNAM PŘÍLOH	57

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Vývoj minimální mzdy od jejího zavedení v roce 1991 po její poslední změnu ...	15
Tabulka 2: Průměrná měsíční nominální mzda a meziroční indexy v územním členění	18
Tabulka 3: Slevy na dani a daňová zvýhodnění v ČR za rok 2012	19
Tabulka 4: Výpočet čisté mzdy	20
Tabulka 5: Příklad výpočtu čisté mzdy	20
Tabulka 6: Hrubé měsíční mzdy podle pohlaví (mzdová sféra).....	21
Tabulka 7: Hrubé měsíční mzdy podle pohlaví (platová sféra).....	21
Tabulka 8: Hrubé měsíční mzdy podle věkových kategorií (mzdová sféra).....	22
Tabulka 9: Hrubé měsíční mzdy podle věkových kategorií (platová sféra)	22
Tabulka 10: Hrubé měsíční mzdy podle vzdělání (mzdová sféra)	23
Tabulka 11: Hrubé měsíční mzdy podle vzdělání (platová sféra)	24
Tabulka 12: Hrubé měsíční mzdy podle zaměstnání (mzdová sféra)	24
Tabulka 13: Hrubé měsíční mzdy podle zaměstnání (platová sféra).....	25
Tabulka 14: Vývoj výše mezd v ČR v období 1993 – 2012	27
Tabulka 15: Vývoj výše mezd na Slovensku v období 1993 – 2012.....	30
Tabulka 16: Vývoj výše mezd v Rakousku v období 1997 – 2011	31
Tabulka 17: Vývoj výše mezd v Německu v období 1993 – 2012.....	34
Tabulka 18: Minimální mzdy států EU.....	38
Tabulka 19: Průměrné hrubé měsíční mzdy států EU za rok 2009	40

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Graf zobrazující vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd v ČR v období 1993 – 2012	28
Obrázek 2: Graf zobrazující vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd na Slovensku v období 1993 – 2012	29
Obrázek 3: Graf zobrazující vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd v Rakousku v období 1997 – 2011	32
Obrázek 4: Graf zobrazující vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd v Německu v období 1993 – 2012	33
Obrázek 5: Graf zobrazující vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd v ČR a vybraných státech EU v letech 1997-2011	36
Obrázek 6: Graf zobrazující výše minimálních mezd států EU	39
Obrázek 7: Graf zobrazující průměrné hrubé měsíční mzdy v EU za rok 2009	40
Obrázek 8: Graf – Pohlaví respondentů	42
Obrázek 9: Graf – Věkové kategorie respondentů	42
Obrázek 10: Graf – Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů	43
Obrázek 11: Graf – Postavení respondentů na trhu práce	44
Obrázek 12: Graf – Charakteristika mezd dle respondentů	44
Obrázek 13: Graf – Výše hrubých měsíčních mezd respondentů	45
Obrázek 14: Graf – Pracovní sféra respondentů	46
Obrázek 15: Graf – Pracovní poměr respondentů	46
Obrázek 16: Graf – Odpovědi respondentů na otázku č. 9	47
Obrázek 17: Graf – Odpovědi respondentů na otázku č. 11	48
Obrázek 18: Graf – Výše minimální mzdy v ČR za rok 2012 dle respondentů	49
Obrázek 19: Graf – Odpovědi respondentů na otázku č. 13	49
Obrázek 20: Graf – Odpovědi respondentů na otázku č. 15	50

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
Destatis	Německý statistický úřad
EHS	Evropské hospodářské společenství
EU	Evropská unie
Eurostat	Statistický úřad Evropské unie
HM	Hrubá mzda
ISBN	International Standard Book Number
Kč	Koruna česká
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
SA	Rakouský statistický úřad
Sb.	Sbírka zákonů
ŠÚSR	Slovenský statistický úřad
ZTP/P	Zvlášť tělesně postižený s průvodcem

ÚVOD

Nedílnou součástí života téměř každého dospělého člověka je práce a s ní spojený výdělek. Ať už se to člověku líbí nebo ne, je na finančním příjmu z velké míry závislá jeho existence.

V jakých formách se pak můžeme s výdělkem setkat? Ví každý, že existují různé formy odměňování za vykonanou práci? Tato bakalářská práce podává stručný přehled o tom, jak mohou být zaměstnanci svými zaměstnavateli za svou práci odměňováni, nastiňuje rozdíly mezi jednotlivými druhy odměňování, vysvětluje způsob, jakým se zaměstnavatel dostane ke konečné částce, která odpovídá čistému výdělku zaměstnance a vytyčuje faktory, které mají vliv na výši výdělku.

Bakalářská práce se rovněž zabývá vykreslením historického vývoje výše průměrné hrubé měsíční mzdy v ČR a vybraných státech EU. Díky tomu může srovnat výdělek příslušníků jednotlivých států mezi sebou a tak nastínit stav mzdové situace ČR a vybraných států EU.

Na základě předem nashromážděných teoretických faktů bylo do bakalářské práce zahrnuto dotazníkové šetření, jehož zhodnocením byl získán přehled o povědomí široké veřejnosti v oblasti mezd a platů a vykreslena její představa o výši průměrných mezd v ČR i ve vybraných zemích EU.

1 ODMĚŇOVÁNÍ PRACOVNÍKŮ

1.1 Obecné ustanovení mzdy, platu a odměny z dohody

Když se řekne mzda nebo plat, většina si představí finanční kompenzaci za vykonanou práci. Na první pohled pro ně není rozdíl patrný a mzdu i plat chápou spíše jako synonyma. Jak jsou tedy tyto dva pojmy definovány legislativou ČR?

Dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, se mzdou rozumí: *„peněžité plnění a plnění peněžité hodnoty (naturální mzda) poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci za práci, a to podle její složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce, podle obtížnosti a pracovních podmínek, podle pracovní výkonnosti a dosahovaných pracovních výsledků.“* [3, s. 38]

Plat je zákoníkem práce definován jako: *„peněžité plnění poskytované za práci zaměstnanci zaměstnavatelem, kterým je stát, územní samosprávný celek, státní fond, příspěvková organizace, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů, nebo školská právnická osoba zřízená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem obcí nebo dobrovolným svazkem obcí podle školského zákona, s výjimkou peněžitého plnění poskytovaného občanům cizích států s místem výkonu práce mimo území České republiky.“* [3, s. 38]

Z výše uvedeného textu vyplývá, že mzdu pobírají zaměstnanci v soukromém (podnikatelském) sektoru a plat ve státním neboli veřejném (nepodnikatelském) sektoru.

V zákoníku práce se ještě můžeme setkat s pojmem odměna z dohody. Zaměstnanci v tomto případě pracují na základě dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, což může být dohoda o provedení práce nebo dohoda o pracovní činnosti. Odměnu tedy mohou dostávat zaměstnanci v soukromém i veřejném sektoru. Dle zákoníku práce se odměnou z dohody rozumí: *„peněžité plnění poskytované za práci vykonanou na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti.“* [3, s. 38]

2 MZDA

2.1 Formy mzdy

Formy mzdy představují soubor pravidel, metod a prostředků, kterými se utváří závislost mzdy zaměstnanců na výsledcích práce a na jejich osobním přínosu k těmto výsledkům. Tato všeobecná charakteristika naznačuje neobyčejně širokou rozmanitost přístupů ke konkrétním vazbám mezi mzdou, výsledky a výkonností. [12]

V odborné literatuře se můžeme setkat s různým členěním forem mezd, proto jsou v této bakalářské práci uvedeny jen ty nejčastější a nejzákladnější formy.

2.1.1 Časová mzda

Časová mzda je základní formou mzdy, z níž se odvozuje řada dalších modifikací a kombinací. Mzda zaměstnance je součinem mzdové sazby stanovené za zvolenou jednotku pracovní doby a počtu těchto jednotek odpracovaných zaměstnancem za období splatnosti mzdy. V ČR je tradičně jednotkou pracovní doby, na kterou se stanoví mzdová sazba, hodina nebo měsíc. Obdobím splatnosti mzdy se pak rozumí kalendářní měsíc.

Hlavní postavení časové mzdy v systému forem mzdy je dáno zejména těmito skutečnostmi:

- jednodušší forma z hlediska srozumitelnosti pro zaměstnance i z hlediska podnikové administrativy,
  - nejrozšířenější forma mzdy,
  - historické trvání (nejstarší forma mzdy)
  - obsah prvku odpovídající základnímu charakteru zaměstnanecké motivace k práci.
- [12]

2.1.2 Úkolová mzda

Úkolová mzda je forma mzdy, při níž je výdělek závislý na výkonu vyjádřeném stupněm plnění stanovené normy výkonu. Úkolovou mzdu lze zejména použít na pracovištích, kde:

a) převládá zájem na množství vyrobené produkce a kde pracovníci mohou toto množství svým výkonem ovlivnit,

b) existuje trvalý přísun zpracovaného materiálu, odběr vyrobené produkce a ustálené podmínky pro provádění práce,

c) jsou k dispozici výkonové normy, nebo existují podmínky pro jejich hospodárné stanovení,

d) je uplatněna spolehlivá evidence, kontrola množství a jakosti práce,

e) zájem na množství produkce nevede k takovému zhoršení jiných výsledků práce, které by ohrožovaly celkovou efektivnost. [12]

2.1.3 Podílová mzda

Podílová mzda je utvářena jako podíl (zpravidla na procentech) na výkonech vyjádřených peněžně (zpravidla z tržeb nebo obratu). Základem podílu je předpokládaný celkový výdělek a předpokládaná úroveň peněžních ukazatelů. Skutečný výdělek je tedy přímo úměrný míře odchylky skutečné úrovně peněžních ukazatelů od jejich předpokládané úrovně. [12]

2.1.4 Prémie a odměny

Prémie představují formu mzdy, která umožňuje s velkou variabilitou a pružností motivovat jednotlivé zaměstnance nebo dílčí pracovní kolektivy k dosažení potřebných pracovních výsledků. Prémie se kombinují s jinými formami mezd, nejčastěji však s časovou mzdou. Věcně mohou být prémie zaměřeny na nejrůznější stránky pracovních výsledků. Existují zejména tyto druhy prémie:

- výkonové prémie,
- prémie za věcné úspory,
- prémie za kvalitu,
- termínové a cílové prémie.

Odměny představují velkou skupinu forem mzdy, používaných k motivaci různých stránek práce a jejich výsledků. Obvyklými druhy odměn jsou:

- výkonnostní odměny,
- stabilizační a věrnostní odměny,
- mimořádné odměny. [12]

2.2 Minimální mzda

V zákoníku práce je možné nalézt definici minimální mzdy a zní následovně: „*Minimální mzda je nejnižší přípustná výše odměny za práci v pracovněprávním vztahu. Mzda, plat nebo odměna z dohody nesmí být nižší než minimální mzda. Do mzdy a platu se pro tento účel nezahrnuje mzda ani plat za práci přesčas, příplatek za práci ve svátek, za noční práci, za práci ve ztíženém pracovním prostředí a za práci v sobotu a v neděli.*“ [3, s. 38]

Minimální mzda zaručuje všem zaměstnancům, aby bez ohledu na způsob hospodaření zaměstnavatele, způsob utváření mezd a bez ohledu na výkonnostní kritéria hodnocení výsledků své práce obdrželi mzdu, jejíž výše bude alespoň ve výši stanovené vládou. [12]

Výše minimální mzdy v roce 2012 činila 8000 Kč měsíčně nebo 48,10 Kč za hodinu při stanovené pracovní době 40 hodin týdně. [16]

V České republice byla minimální mzda zavedená poprvé v roce 1991 (v tehdejší České a Slovenské Federativní Republice) a do roku 2012 provedla vláda patnáct změn výše minimální mzdy, přičemž poslední změna byla zavedena 1. ledna 2007. V následující tabulce č. 1 můžeme vidět dosavadní úpravy minimální mzdy v ČR.

Tabulka 1: Vývoj minimální mzdy od jejího zavedení v roce 1991 po její poslední změnu

Období	Výše minimální mzdy	
	v Kč za měsíc	v Kč za hodinu
1991 únor	2 000	10,80
1992 leden	2 200	12,00
1996 leden	2 500	13,60
1998 leden	2 650	14,80
1999 leden	3 250	18,00
1999 červenec	3 600	20,00
2000 leden	4 000	22,30
2000 červenec	4 500	25,00
2001 leden	5 000	30,00
2002 leden	5 700	33,90
2003 leden	6 200	36,90
2004 leden	6 700	39,60
2005 leden	7 185	42,50
2006 leden	7 570	44,70
2006 červenec	7 955	48,10
2007 leden	8 000	48,10

Zdroj: [16]

2.3 Průměrná mzda

Jelikož se tato bakalářská práce bude z větší míry opírat a pracovat s průměrnou hrubou mzdou, je důležité vysvětlit i tento pojem. Dle ČSÚ se pod pojmem průměrná hrubá měsíční mzda rozumí: „*podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc. Do mezd se zahrnují základní mzdy a platy, příplatky a doplatky ke mzdě nebo platu, odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy nebo platu, které byly v daném období zaměstnancům zúčtovány k výplatě. Jedná se o hrubé mzdy, tj. před snížením o pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, zálohové splátky daně z příjmů fyzických osob a další zákonné nebo se zaměstnancem dohodnuté srážky. Nezahrnují se náhrady mzdy nebo platu za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény placené zaměstnavatelem.*“ Údaje se týkají všech osob, které jsou zahrnuty do evidenčních počtů zaměstnanců u ekonomických subjektů podnikatelské i nepodnikatelské sféry. Výjimkou jsou zaměstnanci statisticky nesledovaných ekonomických subjektů a osoby vykonávající veřejné funkce (např. poslanci, senátoři, soudci). [14]

Zveřejnění statistických údajů o průměrné hrubé měsíční mzdě často provází rozčarování pracujících občanů. Většina z nich má pocit, že nikdy nemůžou průměrné mzdy dosáhnout. Díky tomu shledávají své mzdy za podprůměrné. To svědčí o nepochopení toho, o čem průměrná mzda má vypovídat. Průměrnou hrubou měsíční mzdou totiž ČSÚ získá jako podíl celkového objemu mzdových prostředků a počtu zaměstnanců, mezi které obnos rozdělí. Avšak najde se určitý počet zaměstnanců, kteří mají velmi nadprůměrné výdělků a tím vlastně průměrnou mzdu „zkazí“.

Jednoduše lze situaci nastínit na následujícím příkladu: Firma má 19 zaměstnanců, jejich hrubá měsíční mzda je 15 000 Kč a poté je zde ředitel firmy, který měsíčně pobírá hrubou mzdu ve výši 100 000 Kč. Když všechny mzdy ve firmě sečteme a vydělíme číslem 20, získáme průměrnou hrubou mzdu 19 250 Kč.

Pro přesnější interpretaci mzdové úrovně slouží medián mzdy. Tento údaj je rovněž pravidelně zveřejňován ČSÚ. Medián je hodnota uprostřed vzestupně uspořádané řady hodnot sledovaného znaku, polovina hodnot je nižší než medián a druhá polovina je vyšší než medián.

2.4 Reálná a nominální mzda

Reálná a nominální mzda jsou již na první pohled značně rozdílné pojmy. Zatímco nominální mzda vyjadřuje peněžitou odměnu, reálná mzda od nominální eliminuje účinky inflace. Reálná mzda tedy vyjadřuje, kolik zboží nebo služeb si může zaměstnanec ze svého výdělku zaplatit. Reálná se odvozuje od tzv. spotřebního koše. Pro lepší pochopení je možné uvést příklad:

Brigádník dostával hodinovou mzdu 100 Kč, další rok se mu hodinová mzda zvedla na 110 Kč tj. o 10%. Avšak ceny statků se během roku taky zvýšili v průměru o 10%. Z toho vyplývá, že zvýšení mzdy nebylo reálné, ale pouze nominální. Za zvýšenou mzdu si tedy brigádník nemůže koupit více statků než dříve. [10]

2.4.1 Index reálných mezd

Index reálných mezd vyjadřuje změnu hodnoty za určité časové období oproti adekvátnímu předchozímu období. Tento index se vypočte jako podíl indexu průměrné hrubé měsíční nominální mzdy a indexu spotřebitelských cen za shodné období. I v tomto případě lze pro snazší pochopení uvést jednoduchý příklad:

Pokud vzrostly nominální mzdy meziročně o 30 % a spotřebitelské ceny o 25 %, pak je index nominálních mezd 1,30 a index spotřebitelských cen 1,25. Index reálných mezd je pak roven $1,30 : 1,25 = 1,04$ a reálné mzdy tedy vzrostly o 4 %. [14]

2.4.2 Index spotřebitelských cen

Index spotřebitelských cen vyjadřuje cenovou hladinu, jako průměrnou úroveň cen souboru výrobků a služeb spotřebovávaných průměrnou domácností v daném státě. Srovnává tedy náklady na nákup určitého neměnného souboru statků.

Index spotřebitelských cen můžeme vyjádřit pomocí tohoto vzorce:

$$CPI = \frac{Q_0 \cdot P_1}{Q_0 \cdot P_0} \cdot 100 \quad (1)$$

kde: Q je množství zboží;

P ceny zboží a index značí období.

Index je zjišťován na vybraných statcích a službách (potravin, oblečení, nájemné, energie, doprava apod.), které se významně podílejí na vydáních obyvatelstva. Souhrnně tyto

statky a služby nazýváme spotřebitelský (tržní) koš a v současné době čítá cca 700 statků a služeb. [1]

V tabulce č. 2 je možné sledovat trend zvyšování se průměrné nominální mzdy v územním členění za 1. pololetí roku 2012. U každé mzdy je uveden meziroční index nominální a reálné mzdy. K výpočtu indexu reálných mezd byl použit index spotřebitelských cen 103,5 %. Z tabulky je zajímavé, že průměrná nominální mzda vzrostla meziročně ve všech krajích, tzn. že zaměstnanci obdrželi větší peněžitou odměnu než v uplynulém roce. Ve 12 ze 14 krajů si už však lidé nemohli nakoupit za zvýšenou mzdu stejné množství statků a služeb jak v 1. pololetí roku 2011. Pouze v Plzeňském kraji se reálná mzda nezměnila a ve Středočeském kraji dokonce o 0,1 % vzrostla. Z výsledků zaznamenaných v tabulce jednoznačně vyplývá, že ačkoliv se mzda zvyšuje, nemohou si za ni lidé opatřit vyšší ba ani stejné množství statků a služeb.

Tabulka 2: Průměrná měsíční nominální mzda a meziroční indexy v územním členění

Kraj	Průměrná mzda v Kč		Meziroční index v %	
	1. pololetí 2011	1. pololetí 2012	nominální mzdy	reálné mzdy
Hl. m. Praha	31 279	31 716	101,4	98,0
Středočeský	23 484	24 324	103,6	100,1
Jihočeský	21 078	21 682	102,9	99,4
Plzeňský	22 309	23 081	103,5	100,0
Karlovarský	20 174	20 772	103,0	99,5
Ústecký	21 500	22 196	103,2	99,7
Liberecký	21 585	22 134	102,5	99,0
Královéhradecký	21 537	22 157	102,9	99,4
Pardubický	20 629	21 295	103,2	99,7
Vysočina	21 200	21 629	102,0	98,6
Jihomoravský	22 633	23 253	102,7	99,2
Olomoucký	20 930	21 536	102,9	99,4
Zlínský	20 855	21 467	102,9	99,4
Moravskoslezský	22 098	22 779	103,1	99,6
Celkem	23 684	24 341	102,8	99,3

zdroj: upraveno podle [20]

2.5 Výpočet čisté mzdy

Čistá mzda je až posledním krokem složitého odpočtu nákladů. Jaké položky se s výpočtem čisté mzdy pojí je vysvětleno v následujících odstavcích.

2.5.1 Hrubá mzda

Hrubá mzda udává součet veškerých položek, které přísluší zaměstnanci za vykonanou práci. Skládá se ze základní mzdy, příplatků, odměn, náhrad mzdy (např. dovolená) a dalších plnění. Nesmí být nižší než minimální mzda.

2.5.2 Superhrubá mzda

Pojem superhrubá mzda není možné nalézt v žádném zákoně. Pro většinu osob je však všeobecně známý. Poprvé se zaměstnanci se superhrubou mzdou setkali 1. 1. 2008. Jde o hrubou mzdu zvýšenou o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, které je povinen odvádět za zaměstnance zaměstnavatel. Při výpočtu čisté mzdy slouží jako základ daně pro následný výpočet zálohy na daň z příjmu.

2.5.3 Slevy na dani a daňová zvýhodnění

Pokud zaměstnanec podepíše zaměstnavateli prohlášení k dani, má nárok na slevy na dani a daňová zvýhodnění, které uplatňuje u zaměstnavatele v měsíčních částkách. V tabulce č. 3 jsou vyčíslené roční slevy na dani a daňová zvýhodnění pro rok 2012.

Tabulka 3: Slevy na dani a daňová zvýhodnění v ČR za rok 2012

Sleva na dani a daňová zvýhodnění	Výše roční slevy
Na poplatníka	24 840 Kč
Na poplatníka – starobního důchodce	24 840 Kč
Na dítě	13 404 Kč
Na dítě – držitele průkazu ZTP/P	23 208 Kč
Na vyživovanou manželku/manžela	24 840 Kč
Na vyživovanou manželku/manžela – držitele průkazu ZTP/P	49 680 Kč
Invalidita I. a II. stupně	2 520 Kč
Invalidita III. stupně	5 040 Kč
Držitel průkazu ZTP/P (i bez důchodu)	16 140 Kč
Student	4 020 Kč

zdroj: upraveno podle [13]

2.5.4 Postup výpočtu čisté mzdy

V níže uvedené tabulce č. 4 je uveden zjednodušený postup pro výpočet čisté mzdy.

Tabulka 4: Výpočet čisté mzdy

Hrubá mzda (HM) + Zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem (9 % z HM) + Sociální pojištění placené zaměstnavatelem (25 % z HM) = Superhrubá mzda
Superhrubá mzda * Sazba daně (15 %) = Záloha na daň z příjmu
Hrubá mzda - Záloha na daň z příjmu - Slevy na dani - Daňové zvýhodnění - Zdravotní pojištění placené zaměstnancem (4,5 % z HM) - Sociální pojištění placené zaměstnancem (6,5 % z HM) = Čistá mzda

zdroj: vlastní zpracování

2.5.5 Příklad výpočtu čisté mzdy

Pan Pospíšil pobírá měsíční hrubou mzdu ve výši 22 000 Kč, u svého zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani a má jedno dítě ve věku 9 let. Příklad výpočtu čisté mzdy pana Pospíšila je znázorněn v tabulce č. 5.

Tabulka 5: Příklad výpočtu čisté mzdy

	Zaměstnanec	Zaměstnavatel
Zdravotní pojištění	990 Kč	1 980 Kč
Sociální pojištění	1 430 Kč	5 500 Kč
Superhrubá mzda	29 500 Kč	-
Sleva na dani	2 070 Kč	-
Daňové zvýhodnění	1 117 Kč	-
Záloha na daň po uplatnění slev a zvýhodnění	1 238 Kč	-
Daňový bonus	0 Kč	-
Čistá mzda	18 342 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

2.6 Vlivy ovlivňující výši mezd a platů

Vlivů, které působí na výši mezd a platů je nepřehledné množství. Tato kapitola je zaměřena na 4 základní vlivy. Všechny použité údaje se vztahují ke statisticky zveřejněným údajům za 2. čtvrtletí roku 2012.

2.6.1 Pohlaví

Ačkoliv se to zdá nemožné, i ve 21. století ovlivňuje výši odměňování zaměstnanců i jejich pohlaví. Velkou roli zde hraje zažitý stereotyp o rozdělení ženských a mužských rolí ve společnosti. Žena, jakožto potencionální matka je spojována s pečovatelskou rolí. Muž, živitel rodiny musí zase vydělávat více peněz.

Na tuto problematiku lze však pohlížet ze dvou úhlů. Na stránkách ČSÚ je možné se dočíst následující informace: „Někteří lidé říkají, že ženy jsou diskriminovány tím, že jsou odměňovány hůře než muži a jako argument pak používají srovnání průměrných mezd mužů a žen podle výběrových šetření mezd. To však není příliš relevantní argument. Diskriminaci přece je, když žena pobírá nižší mzdu než muž za stejnou práci – jenže o tom nám aritmetický průměr neříká nic! Ženy obecně pracují na jiných pracovních místech než muži, mají jiné kvalifikace, liší se ve stupních vzdělání, mají také v průměru nižší počet odpracovaných hodin – zejména nižší počet přesčasových hodin, které jsou placeny vyšší sazbou. A to vše pochopitelně působí na mzdu, kterou za práci dostávají, a není na tom nic špatného.“ [15]

Tabulka 6: Hrubé měsíční mzdy podle pohlaví (mzdová sféra)

Pohlaví	Počet zaměstnanců (v tis. osob)	Průměr (Kč)	Medián (Kč)
Muž	1 731,5	28 050	22 619
Žena	1 144,8	21 548	18 261
Celkem	2 876,3	25 462	20 856

Zdroj: upraveno podle [11]

Tabulka 7: Hrubé měsíční mzdy podle pohlaví (platová sféra)

Pohlaví	Počet zaměstnanců (v tis. osob)	Průměr (Kč)	Medián (Kč)
Muž	208,3	28 177	25 600
Žena	405,7	23 369	22 795
Celkem	614,1	25 001	23 624

Zdroj: upraveno podle [11]

Tabulka č. 6 udává rozdíl mezi výdělkem ženy a muže ve mzdové sféře. Ženy v průměru mzdu nižší o 6 502 Kč. Zajímavý je i fakt, že ve mzdové sféře pracuje více mužů než žen a to o necelých 590 tisíc. Zatímco v tabulce č. 7 je možné vidět, že v platové sféře je zaměstnáno skoro dvakrát více žen než mužů a průměrná mzda žen je v této sféře o 4 808 Kč nižší než průměrná mzda mužů. Lze tedy říci, že ženy mají vyšší průměrné mzdy v platové sféře než ve mzdové a to o 1 821 Kč. Naproti tomu u mužů je průměrná mzda takřka stejná v platové i mzdové sféře, rozdíl zde činí pouhých 127 Kč ve prospěch mužů v platové sféře.

2.6.2 Věková kategorie

Dalším důležitým faktorem, který ovlivňuje výši mzdy, je věk. Většina osob při nástupu do zaměstnání dostane nižší mzdu a až s přibývajícím věkem a zkušenostmi jim výše mzdy roste. Během čtyřicátého roku je mnoho zaměstnanců na vrcholu své kariéry, jejich mzda je na nejvyšší úrovni a s přibývajícím věkem jim postupně klesá.

Tabulka 8: Hrubé měsíční mzdy podle věkových kategorií (mzdová sféra)

Věková kategorie	Počet zaměstnanců (v tis. osob)	Průměr (Kč)	Medián (Kč)
do 20 let	3,9	15 250	14 600
20 – 29 let	492,7	21 234	19 433
30 – 39 let	847,1	27 198	22 028
40 – 49 let	746,3	26 591	21 034
50 – 59 let	631,2	24 868	20 527
60 a více let	155,1	26 652	21 506
Celkem	2 876,3	25 462	20 856

Zdroj: upraveno podle [11]

Tabulka 9: Hrubé měsíční mzdy podle věkových kategorií (platová sféra)

Věková kategorie	Počet zaměstnanců (v tis. osob)	Průměr (Kč)	Medián (Kč)
do 20 let	0,1	11 221	10 655
20 – 29 let	62,3	21 086	21 001
30 – 39 let	144,6	24 454	23 121
40 – 49 let	183,0	25 388	24 020
50 – 59 let	181,2	25 678	24 654
60 a více let	42,9	28 051	25 921
Celkem	614,1	25 001	23 624

Zdroj: upraveno podle [11]

Pokud jsou vzájemně porovnány tabulky č. 8 a 9, je vidět, že zaměstnanci do 20 let mají ve mzdové sféře průměrnou mzdu o 4 029 Kč vyšší než v platové sféře. V kategorii 20 – 29 let je rozdíl v průměrné mzdě mezi oběma sférami velmi nepatrný s tím, že o 148 Kč je průměrná mzda vyšší ve mzdové sféře. Zaměstnanci ve věku 30 – 39 let a 40 – 49 let mají opět vyšší průměrnou mzdu ve mzdové sféře oproti platové a to o celých 2 744 Kč v kategorii 30 – 39 let a 1 203 Kč v kategorii 40 – 49 let. Ovšem v kategoriích 50 – 59 let a 60 a více let je situace opačná, platové sféře mají zaměstnanci průměrnou mzdu vyšší než ve mzdové sféře a to o 810 Kč v kategorii 50 – 59 let a v kategorii 60 a více let dokonce o 1 399 Kč. V tabulkách č. 8 a 9 je možné také vidět, že mezi kategoriemi do 20 let a 20 – 29 let je největší rozdíl ve výši průměrných mezd. Ve mzdové sféře se jedná o rozdíl 5 964 Kč a v platové sféře dokonce rozdíl činí 9 865 Kč. Pokud se zaměříme na medián mzdy, zjistíme, že zaměstnanci starší dvaceti mají reálnější šanci pobírat vyšší hrubou mzdu v platové sféře nežli ve sféře mzdové.

2.6.3 Vzdělání

Dalším faktorem ovlivňujícím výdělek je vzdělání. Obecně platí, že čím vyšší má člověk úroveň vzdělání, tím vyšší může očekávat mzdu či plat. Tento trend zachycují tabulky č. 10 a 11. Obecně lze také říci, že lidem vyšší vzdělání přináší větší možnost výběru zaměstnaní. Vzdělání lze také považovat za jakousi vstupní investici do budoucnosti a je jen na každém občanovi, jak tuto investici zhodnotí.

Tabulka 10: Hrubé měsíční mzdy podle vzdělání (mzdová sféra)

Vzdělání	Počet zaměstnanců (v tis. osob)	Průměr (Kč)	Medián (Kč)
Základní a nedokončené	200,6	17 452	16 102
Střední bez maturity	1 152,6	19 594	18 474
Střední s maturitou a vyšší odborné	1 005,0	25 624	22 456
Vyšší odborné a bakalářské	76,5	31 463	25 871
Vysokoškolské	376,5	47 117	35 214
Neuveдено	65,2	19 270	16 080
Celkem	2 876,3	25 462	20 856

Zdroj: upraveno podle [11]

Tabulka 11: Hrubé měsíční mzdy podle vzdělání (platová sféra)

Vzdělání	Počet zaměstnanců (v tis. osob)	Průměr (Kč)	Medián (Kč)
Základní a nedokončené	26,9	15 059	13 661
Střední bez maturity	96,1	16 637	15 764
Střední s maturitou a vyšší odborné	261,8	23 739	23 041
Vyšší odborné a bakalářské	48,9	26 680	25 324
Vysokoškolské	180,3	32 318	27 843
Neuvedeno	0,1	20 221	20 530
Celkem	614,1	25 001	23 624

Zdroj: upraveno podle [11]

Již při pohledu na tabulky č. 10 a 11 je vidět, že ve mzdové i platové sféře není příliš velký rozdíl mezi průměrnou mzdou zaměstnance, jehož vzdělání je základní či nedokončené nebo střední bez maturity. Ve mzdové sféře se jedná o rozdíl 2 142 Kč a v platové o 1 578 Kč. S vyšším dosaženým vzděláním nám průměrná mzda roste a s tím i rozdíly mezi zaměstnanci dle jejich nejvyšše dosaženého vzdělání. Nejvyšší rozdíl výše průměrné mzdy ve mzdové sféře můžeme pozorovat mezi vyšším odborným vzděláním a bakalářským a vysokoškolským, kde rozdíl činí 15 654 Kč. V platové sféře je pak největší rozdíl mezi vzděláním středním bez maturity a středním s maturitou a vyšším odborným, kde rozdíl činí 7 102 Kč.

2.6.4 Zaměstnání

Posledním faktorem ovlivňujícím výši mzdy je druh zaměstnání. Nejjednodušší rozdělení práce je na práci manuální a nemanuální. Od toho je tedy odvozeno manuální a nemanuální zaměstnání.

Tabulka 12: Hrubé měsíční mzdy podle zaměstnání (mzdová sféra)

Zaměstnání	Počet zaměstnanců (v tis. osob)	Průměr (Kč)	Medián (Kč)
Manuální pracovníci	1 547,4	19 003	17 978
Nemanuální pracovníci	1 322,9	33 042	25 777
Celkem	2 876,3	25 462	20 856

Zdroj: upraveno podle [11]

Tabulka 13: Hrubé měsíční mzdy podle zaměstnání (platová sféra)

Zaměstnání	Počet zaměstnanců (v tis. osob)	Průměr (Kč)	Medián (Kč)
Manuální pracovníci	117,4	15 957	14 581
Nemanuální pracovníci	496,6	27 139	25 020
Celkem	614,1	25 001	23 624

Zdroj: upraveno podle [11]

Z tabulek č. 12 a 13 vyplývá, že nemanuální pracovníci, v porovnání s manuálními, mají průměrnou mzdu o více než deset tisíc vyšší. Ve mzdové sféře činí rozdíl v průměrné mzdě mezi manuálním a nemanuálním zaměstnáním 14 039 Kč a v platové sféře 11 182 Kč. Vzájemným srovnáním mzdové a platové sféry zjistíme, že manuální pracovníci mají průměrnou mzdu vyšší ve mzdové sféře, a to o 3 046 Kč. Podobná situace je i u nemanuálních pracovníků. Jejich průměrná mzda je vyšší dokonce o 5 903 Kč, nežli ve sféře platové. Porovnáním tabulek dle počtu zaměstnanců, zjistíme, že ve mzdové sféře je více manuálních pracovníků než nemanuálních a to o celých 224,5 tisíc pracovníků. V platové sféře je situace opačná. Zde je zaměstnáno 80,87 % nemanuálních pracovníků a pouze 19,13 % manuálních pracovníků.

3 VÝVOJ A SROVNÁNÍ MEZD V ČR A VYBRANÝCH ZEMÍCH EU

Následující kapitola je zaměřena na popis historického vývoje mezd v České republice, na Slovensku, v Rakousku a Německu. Vývoj mezd je sledován v období od roku 1993 do roku 2012. Následně jsou tyto čtyři státy porovnány z hlediska výše mezd. Ve vybraných zemích EU jsou pro lepší přehlednost všechna uvedená data přepočítána na Kč. Kurz je stanoven na hodnotu 1 EUR = 25 Kč.

3.1 Česká republika

3.1.1 Základní údaje

Rok vstupu do EU: 2004

Počet obyvatel: 10,5 milionu

Rozloha: 78 866 km²

Měna: česká koruna (Kč) [4]

3.1.2 Mzdová reforma

Nedílnou součástí radikální ekonomické reformy, jejíž základní zásady schválila vláda tehdejší České a Slovenské Federativní Republiky svým usnesením č. 887/1990, byla i mzdová reforma. Na jejím základě vzniklo nové pojetí mzdy jako ceny práce, jelikož to přechod k tržnímu ekonomickému systému vyžadoval. V oblasti mezd proto bylo potřeba vytvoření takové právní úpravy, která umožní chování všech subjektů (zaměstnavatelů, zaměstnanců, organizací zaměstnavatelů a příslušných odborových orgánů) s minimalizovanými státními zásahy omezujícími se zejména na ochranu mzdy zaměstnanců garantovanou mezinárodními úmluvami. [12]

3.1.3 Vývoj výše mezd

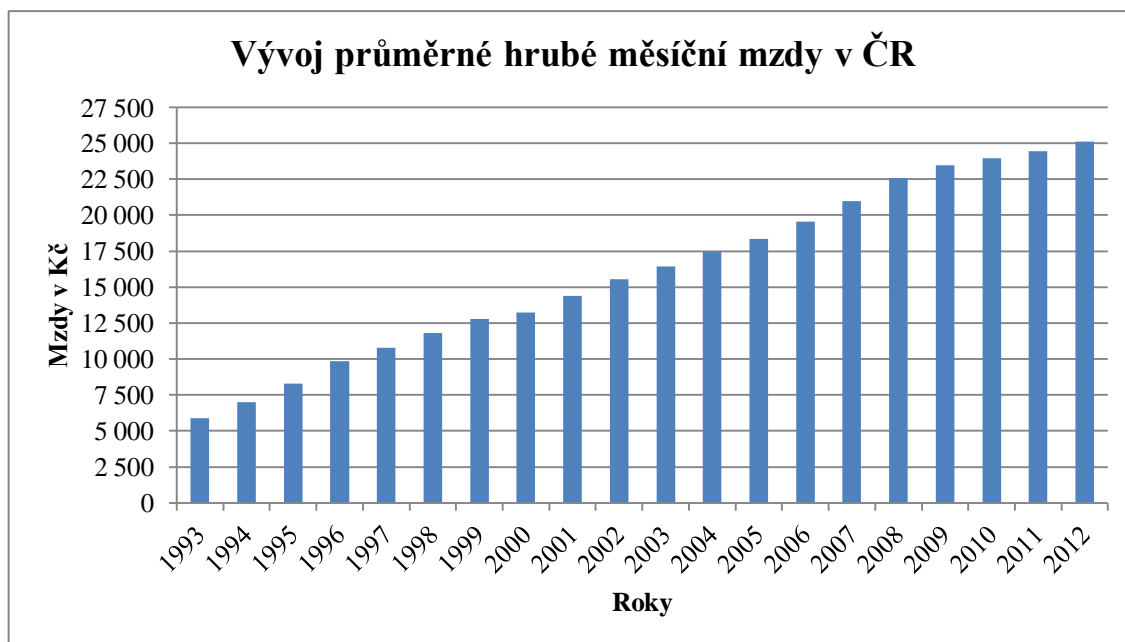
Tabulka 14: Vývoj výše mezd v ČR v období 1993 – 2012

Rok	Průměrná hrubá měsíční mzda (Kč)	Meziroční navýšení (Kč)
1993	5 904	-
1994	7 004	1 100
1995	8 307	1 303
1996	9 825	1 518
1997	10 802	977
1998	11 801	999
1999	12 797	996
2000	13 219	422
2001	14 378	1 159
2002	15 524	1 146
2003	16 430	906
2004	17 466	1 036
2005	18 344	878
2006	19 546	1 202
2007	20 957	1 411
2008	22 593	1 636
2009	23 488	895
2010	23 951	463
2011	24 436	485
2012	25 101	665

Zdroj: upraveno podle [2]

V tabulce č. 14 je možné sledovat historický vývoj výše průměrné hrubé měsíční mzdy v ČR. Od roku 1993 až do roku 2012 se u nás tato mzda zvýšila o téměř 20 000 Kč, přesněji o 19 197 Kč. Meziročně se průměrná hrubá měsíční mzda zvyšovala o 1 010, 4 Kč. V tabulce je také možné vidět, že meziroční změna výše mezd nebyla nikdy záporná. To znamená, že nikdy nedošlo k poklesu mzdy vůči předchozímu roku. Nejnižší meziroční navýšení pak bylo mezi lety 1999 a 2000, kdy se mzda zvýšila o pouhých 422 Kč. Naopak nejvyšší meziroční navýšení nastalo mezi lety 2007 a 2008, kdy se rovnalo částce 1 636 Kč. Od roku 2004, kdy Česká republika vstoupila do EU, do roku 2012 bylo průměrné meziroční navýšení 963,4 Kč, což je ve srovnání s nárůstem mzdy mezi lety 1993 a 2012 mírně pod průměrem. Avšak je nutné podotknout, že tato situace je nejspíše zapříčiněna světovou ekonomickou krizí, která se do ČR dostala koncem roku 2008. Mezi lety 2004 a 2008 bylo průměrné meziroční navýšení 1 232,6 Kč. V letech 2009 až 2012 pak jen 627 Kč, což je téměř dvakrát méně.

Na obrázku č. 1 je znázorněn graf popisující růst průměrných hrubých měsíčních mezd v ČR za období 1993 – 2012. Mzda přesahující hranici 10 000 Kč byla dosažena v roce 1997, kdy se mzda rovnala výši 10 802 Kč. V roce 2007 pak byla prolomena hranice 20 000 Kč. Konkrétní výše mzdy byla v té době 20 957 Kč (viz tabulka č. 14).

Obrázek 1: Graf zobrazující vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd v ČR v období 1993 – 2012

Zdroj: upraveno podle [2]

3.2 Slovensko

3.2.1 Základní údaje

Rok vstupu do EU: 2004

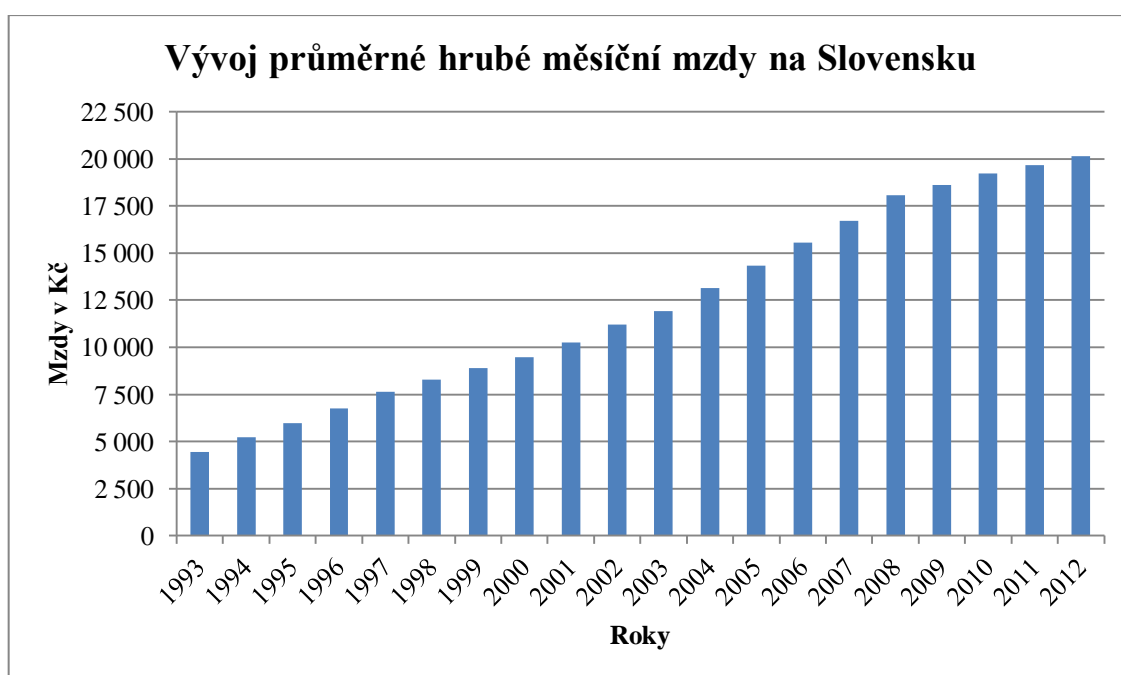
Počet obyvatel: 5,4 milionu

Rozloha: 48 845 km²

Měna: euro (členem eurozóny od roku 2009) [8]

3.2.2 Vývoj výše mezd

Na obrázku č. 2 je možné sledovat postupný historický vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy na Slovensku. Hranice výdělku 10 000 Kč byla překročena v roce 2001 a v té době měla mzda na Slovensku výši 10 261 Kč. Částka 20 000 Kč byla překonána až o 11 let později a to v roce 2012, kdy se mzda rovnala výši 20 125 Kč (viz tabulka č. 15).

Obrázek 2: Graf zobrazující vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd na Slovensku v období 1993 – 2012

Zdroj: upraveno podle [19]

Tabulka č. 15 pak udává historický vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy na Slovensku. Tento vývoj lze označit za obdobný, stejně jako v případě ČR. V období 1993 až 2012 průměrně meziročně mzdy rostly o 824,5 Kč. Nejnižší meziroční navýšení, pak bylo mezi lety

2010 a 2011, kdy mzda vzrostla o pouhých 425 Kč. Naopak nejvyšší meziroční navýšení bylo, stejně jako u České republiky, mezi lety 2007 a 2008, kdy mzda vzrostla o 1 358 Kč. Od roku 2004, kdy Slovensko vstoupilo do EU, do roku 2012 bylo průměrné meziroční navýšení 911,8 Kč. I zde je však nutné podotknout, že tuto situaci ovlivnila světová finanční krize, která se na Slovensko dostala koncem roku 2008. Mezi lety 2004 a 2008 bylo průměrné meziroční navýšení 1 231,2 Kč. V letech 2009 až 2012 pak pouze 512,5 Kč.

Tabulka 15: Vývoj výše mezd na Slovensku v období 1993 – 2012¹

Rok	Průměrná hrubá měsíční mzda (Kč)	Meziroční navýšení (Kč)
1993	4 464	-
1994	5 223	759
1995	5 971	748
1996	6 767	796
1997	7 656	890
1998	8 301	645
1999	8 903	602
2000	9 485	583
2001	10 261	776
2002	11 212	951
2003	11 921	709
2004	13 132	1 212
2005	14 335	1 203
2006	15 569	1 234
2007	16 718	1 149
2008	18 076	1 358
2009	18 613	537
2010	19 225	613
2011	19 650	425
2012	20 125	475

Zdroj: upraveno podle [19]

¹ ze čtvrtletního statistického výkaznictví, bez odhadu podnikatelských příjmů, od roku 2006 včetně příjmů ozbrojených složek

3.3 Rakousko

3.3.1 Základní údaje

Rok vstupu do EU: 1995

Počet obyvatel: 8,3 milionu

Rozloha: 83 870 km²

Měna: euro (členem eurozóny od 1999) [7]

3.3.2 Vývoj výše mezd

Rakouský statistický úřad (SA) udává na svém webu pouze průměrný hrubý roční příjem, proto jsou následující hodnoty předem vyděleny číslem 12, aby byla získána průměrná hrubá měsíční mzda. Tyto informace jsou pak na webu SA uvedeny pouze pro období 1997 – 2011.

Tabulka 16: Vývoj výše mezd v Rakousku v období 1997 – 2011²

Rok	Průměrná hrubá měsíční mzda (Kč)	Meziroční navýšení (Kč)
1997	46 660	-
1998	47 619	958
1999	48 565	946
2000	49 685	1 121
2001	50 073	388
2002	50 873	800
2003	51 608	735
2004	52 292	683
2005	53 550	1 258
2006	55 208	1 658
2007	57 204	1 996
2008	58 879	1 675
2009	59 452	573
2010	59 823	371
2011	60 452	629

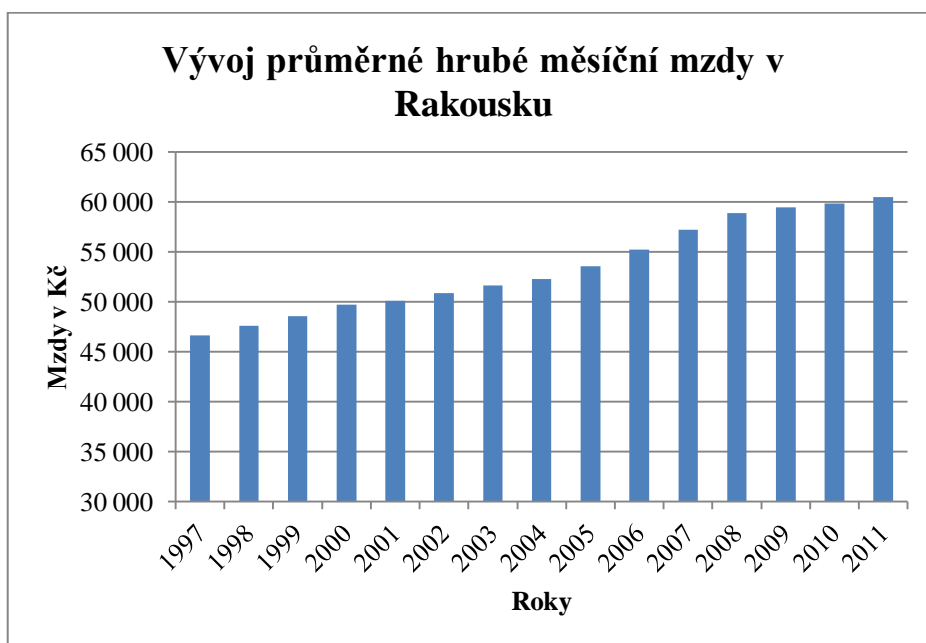
Zdroj: upraveno podle [17]

---

² bez učňů

Dle informací uvedených v tabulce č. 16 činilo průměrné meziroční navýšení v Rakousku v období 1997 – 2011 985,1 Kč. Nejnižší navýšení pak mělo hodnotu 371 Kč a nastalo mezi lety 2009 a 2010. Naopak nejvyšší navýšení bylo mezi lety 2006 a 2007, v tomto období mzda v Rakousku vzrostla o 1 996 Kč. I zde je možné sledovat následky světové finanční krize, která zasáhla Rakousko koncem roku 2008. Průměrné meziroční navýšení mezi lety 2009 a 2011 pak mělo výši pouhých 524,3 Kč. Od roku 1997, kdy v Rakousku byla výše průměrné hrubé měsíční mzdy 46 660 Kč, do roku 2012 vzrostla tato mzda o 13 792 Kč.

Hranice výdělku 50 000 Kč byla prolomena v Rakousku v roce 2001, výše mzdy v tomto roce byla 50 073 Kč. O deset let později, v roce 2011, byla překročena hranice 60 000 Kč, kdy průměrná hrubá měsíční mzda činila 60 452 Kč (viz obrázek č. 3 a tabulka č. 16).

Obrázek 3: Graf zobrazující vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd v Rakousku v období 1997 – 2011

Zdroj: upraveno podle [17]

3.4 Německo

3.4.1 Základní informace

Rok vstupu do EU: 1952 (zakládající člen)

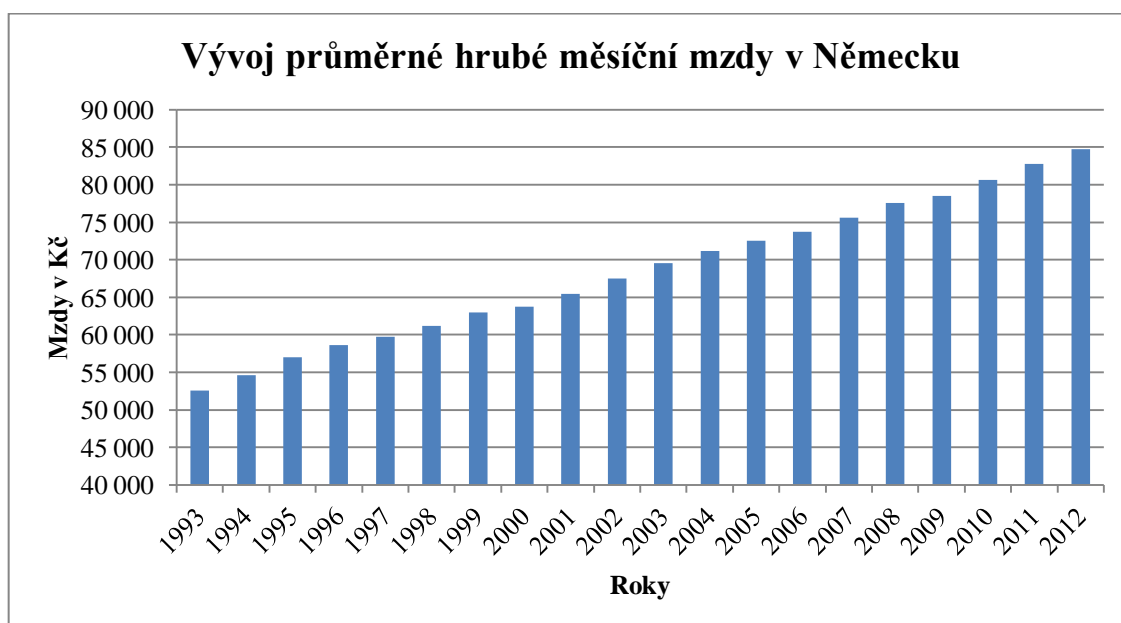
Počet obyvatel: 82 milionu

Rozloha: 356 854 km²

Měna: euro (členem eurozóny od 1999) [6]

3.4.2 Vývoj výše mezd

V Německu, v případě průměrné hrubé měsíční mzdy, byla hranice 60 000 Kč překročena již v roce 1998, v tomto roce byla výše mzdy 61 175 Kč. O šest let později, v roce 2004, přesáhla průměrná hrubá měsíční mzda hodnotu 70 000 Kč. Za dalších šest let, v roce 2010, byla překročena hranice 80 000 Kč, v tomto roce činila v Německu výše průměrné hrubé měsíční mzdy 80 675 Kč (viz obrázek č. 4 a tabulka č. 17).

Obrázek 4: Graf zobrazující vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd v Německu v období 1993 – 2012

Zdroj: upraveno podle [18]

V tabulce č. 17 je možné sledovat vývoj výše průměrných hrubých měsíčních mezd v Německu v období 1993 – 2012. Rozdíl výše mzdy mezi lety 1993 a 2012 činí 32 200 Kč. Průměrné meziroční navýšení v období 1993 – 2012 činí 1 694,7 Kč. Nejnižší navýšení mzdy bylo v Německu mezi lety 1999 a 2000, kdy mzda vzrostla o 825 Kč. Naproti tomu nejvyšší navýšení se rovnalo částce 2400 Kč a nastalo mezi lety 1994 a 1995. I v Německu je možné sledovat následky světové finanční krize. Mezi lety 2008 a 2009 vzrostla mzda o pouhých 950 Kč, což je velmi pod průměrem meziročního navýšení ve srovnání s ostatními roky.

Tabulka 17: Vývoj výše mezd v Německu v období 1993 – 2012³

Rok	Průměrná hrubá měsíční mzda (Kč)	Meziroční navýšení (Kč)
1993	52 575	-
1994	54 625	2 050
1995	57 025	2 400
1996	58 600	1 575
1997	59 725	1 125
1998	61 175	1 450
1999	62 950	1 775
2000	63 775	825
2001	65 425	1 650
2002	67 525	2 100
2003	69 575	2 050
2004	71 150	1 575
2005	72 525	1 375
2006	73 750	1 225
2007	75 575	1 825
2008	77 575	2 000
2009	78 525	950
2010	80 675	2 150
2011	82 775	2 100
2012	84 775	2 000

Zdroj: upraveno podle [18]

³ V průmyslu a sektoru služeb bez bonusů.

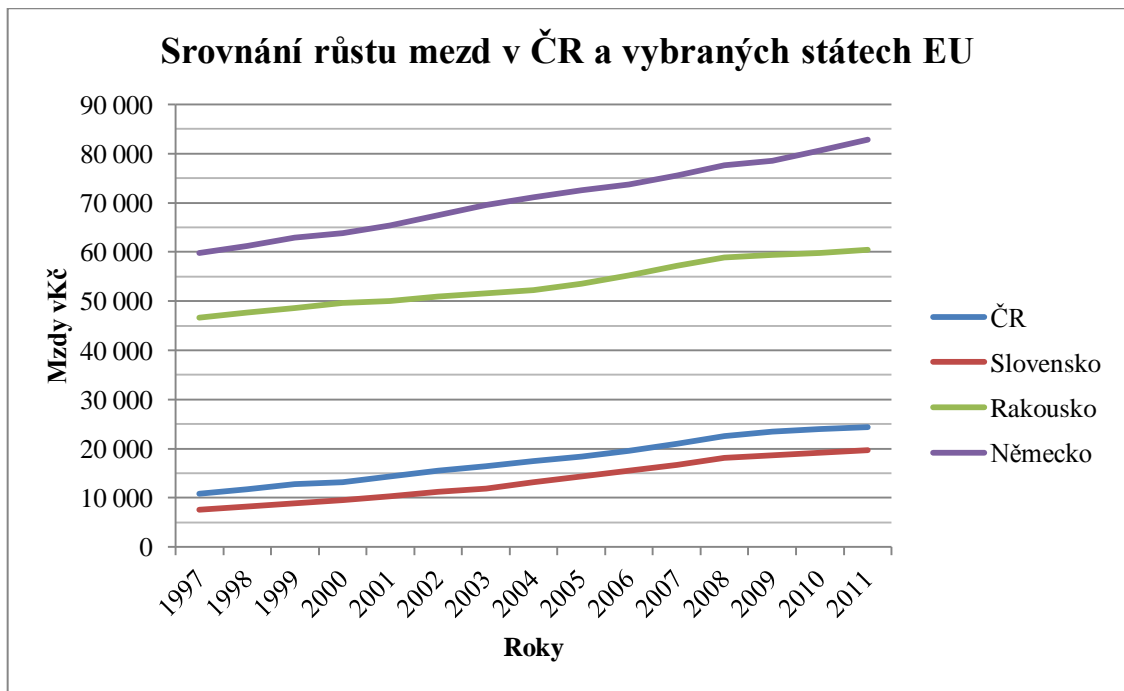
3.5 Porovnání výše mezd v ČR s vybranými státy EU

Tato kapitola je věnována porovnání výše průměrných hrubých měsíčních mezd v ČR a vybraných státech EU (Slovensko, Rakousko a Německo). Data vychází z předchozích kapitol (viz 3.1, 3.2, 3.3 a 3.4).

Nejdříve se zaměříme na porovnání České republiky se Slovenskem z hlediska výše průměrné hrubé měsíční mzdy. Jelikož Slovensko bylo součástí České republiky až do roku 1992 (tehdejší název byl Česká a Slovenská Federativní Republika), může být toto srovnání zajímavé. Pokud porovnáme výše průměrného meziročního navýšení za období 1993 – 2012, zjistíme, že v ČR se meziročně průměrná hrubá měsíční mzda zvyšovala o 1 010, 4 Kč a na Slovensku o 824,5 Kč. Na Slovensku tedy rostla meziročně průměrná hrubá měsíční mzda pomaleji o 185,9 Kč než v České republice. Rozdíl výše mezd v roce 1993 v těchto dvou státech činil 1 440 Kč, v roce 2012 pak činil 4 976 Kč, v obou případech ve prospěch ČR.

Tento odstavec se podrobněji věnuje porovnání výše mezd v Rakousku a Německu. I tyto dva státy k sobě váží historické události. V Rakousku průměrně meziročně stoupala hrubá měsíční mzda o 985,1 Kč v letech 1997 až 2011. V tom samém období v Německu průměrná hrubá měsíční mzda meziročně stoupala o 1 646,4 Kč. V Německu tedy meziročně rostla průměrná hrubá měsíční mzda rychleji o 661,3 Kč než v Rakousku. V roce 1997 činil rozdíl mezd v těchto dvou státech 13 065 Kč a v roce 2011 činil rozdíl 22 323 Kč, v obou případech ve prospěch Německa.

Na obrázku č. 5 můžeme sledovat srovnání růstu mezd Slovenska, ČR, Rakouska a Německa v období 1997 – 2011. Již na první pohled je patrný obrovský rozdíl výše mezd na Slovensku a v Německu, kdy v roce 1997 byla v Německu průměrná hrubá měsíční mzda takřka 8krát vyšší než na Slovensku. Na Slovensku sice výše mzdy roste, ve srovnání s Německem však rozdíly s přibývajícím lety narůstají. Trend růstu mezd v ČR i na Slovensku je výrazně podobný. Celkově byl nejvýraznější nárůst mezd zaznamenán v Německu. Světová finanční krize z konce roku 2008 zasáhla všechny z porovnávaných států, nejméně však již zmíněné Německo. V Rakousku, ČR a na Slovensku se po roce 2008 trend růstu mezd zpomalil.

Obrázek 5: Graf zobrazující vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd v ČR a vybraných státech EU v letech 1997-2011

Zdroj: vlastní zpracování

4 EVROPSKÁ UNIE

Evropská unie je ojedinělé hospodářské a politické společenství 27 evropských zemí, jejichž území tvoří dohromady velkou část kontinentu.

Historie EU sahá do 50. let 20. století, kdy v roce 1958 bylo založeno Evropské hospodářské společenství (EHS), které ve svých začátcích rozvíjelo hospodářskou spolupráci šesti zemí: Belgie, Francie, Německo, Itálie, Lucembursko a Nizozemsko. Hlavní důvod založení vycházel z jednoduchého předpokladu: Je méně pravděpodobné, že státy, které spolu obchodují a jsou tak na sobě ekonomicky závislé, vyvolají ozbrojený konflikt. Z počátku, kdy šlo pouze o hospodářsky orientovanou spolupráci, se tak zrodilo společenství, které spolupracuje v celé řadě politických oblastí – od rozvojové pomoci po ochranu životního prostředí. V roce 1993 se pak změnil název z EHS na Evropskou unii. EU je založena na zásadách právního státu. To znamená, že veškerá činnost se odvíjí od smluv, s nimiž všechny členské země vyslovily dobrovolný a demokratický souhlas. Tyto závazné dohody stanovují cíle EU v mnoha oblastech její činnosti. Hlavním ekonomickým motorem EU je jednotný trh, který umožňuje volný pohyb většiny zboží, služeb, kapitálu a osob. [5]

Jelikož je předchozí kapitola této práce podrobněji zaměřena na Českou republiku, Slovensko, Rakousko a Německo, jsou tyto státy barevně vyznačeny v následujících tabulkách a grafech.

Je také nutné podotknout, že následující data nehodnotí rozdíl finančních nákladů na dosažení běžného životního standardu v jednotlivých státech. Je tedy patrné, že za stejný finanční obnos nelze v každém státě pořídit stejné množství statků a služeb. Ceny za služby a statky jsou rozdílné a tudíž se liší i nároky na výši mezd.

Pro lepší přehlednost jsou všechna uvedená data přepočtena na Kč. Kurz je stanoven na hodnotu 1 EUR = 25 Kč.

4.1 Minimální mzdy v EU

Od 1. července 2012 má 20 členských států EU ve svých vnitrostátních právních předpisech stanovenou minimální mzdu. Zbývajících 7 států (Dánsko, Finsko, Itálie, Kypr, Německo, Rakousko a Švédsko) nemají minimální mzdu stanovenou oficiálně, výše mezd je však v těchto státech stanovena většinou v kolektivních smlouvách.

V tabulce č. 18 jsou uvedeny výše minimálních mezd ve 20 zemích Evropské unie zhodnocené k 1. červenci roku 2012.

Tabulka 18: Minimální mzdy států EU

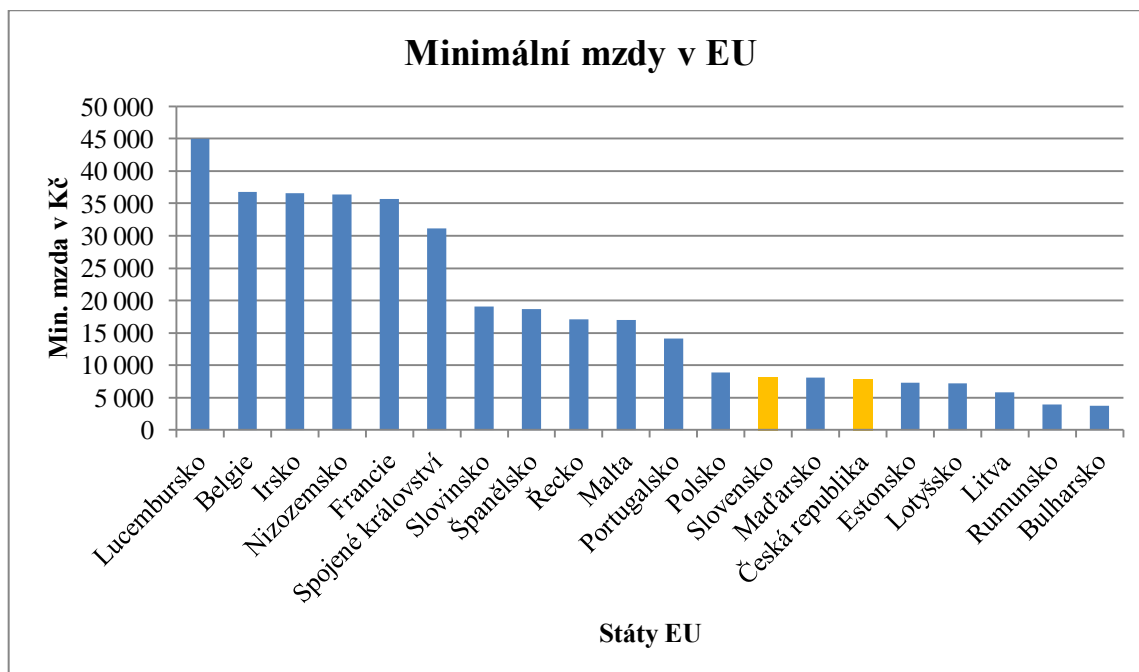
Stát EU	Minimální mzda (Kč)	Stát EU	Minimální mzda (Kč)
Lucembursko	45 037	Portugalsko	14 146
Belgie	36 811	Polsko	8 826
Irsko	36 546	Slovensko	8 175
Nizozemsko	36 405	Maďarsko	8 079
Francie	35 642	Česká republika ⁴	7 800
Spojené království	31 111	Estonsko	7 250
Slovinsko	19 077	Lotyšsko	7 177
Španělsko	18 708	Litva	5 793
Řecko	17 094	Rumunsko	3 932
Malta	16 997	Bulharsko	3 707

Zdroj: upraveno podle[9]

V tabulce č. 18 je možné vidět, že nejvyšší minimální mzdu mají v Lucembursku (45 037 Kč) a naopak nejnižší mají v Bulharsku (3 707 Kč). Rozdíl minimální mzdy mezi těmito dvěma státy potom činí 41 330 Kč. Pokud sečteme všechny mzdy, vydělíme je počtem srovnávaných států, zjistíme, že průměrná minimální mzda EU v červenci za rok 2012 činila 18 416 Kč. Porovnáme-li tento průměr s hodnotami v tabulce č. 18, zjistíme, že nadprůměrnou minimální mzdu mají v 8 státech EU a ve zbylých 12 státech je minimální mzda podprůměrná. ČR i Slovensko se řadí ke státům, kde je tato mzda hluboko pod průměrem.

Pro lepší demonstraci dat tabulky č. 18 jsou data zanesena do grafu (viz obrázek č. 6). Při pohledu na tento graf zjistíme, že Slovensko se umístilo na 13. místě a Česká republika dokonce až na 15. místě ze dvaceti států EU, u nichž je oficiálně stanovena výše minimální mzdy.

⁴ Rozdíl je zapříčiněn přepočtem částek zveřejněných Eurostatem na českou měnu (1 EUR= 25 Kč).

Obrázek 6: Graf zobrazující výše minimálních mezd států EU

Zdroj: upraveno podle[9]

4.2 Hrubé měsíční mzdy v EU

Statistický úřad Evropské unie (Eurostat) na svém webu neuvádí průměrné hrubé měsíční mzdy, ale pouze průměrné roční výdělky. Proto jsou všechny hodnoty předem vyděleny číslem 12, abychom získali průměrnou hrubou měsíční mzdu. Data jsou v tabulce č. 19 publikována za rok 2009, jelikož za rok 2010 Eurostat u čtyř států nevedl výši průměrných ročních výdělků a data za následující roky nejsou na webu k dispozici.

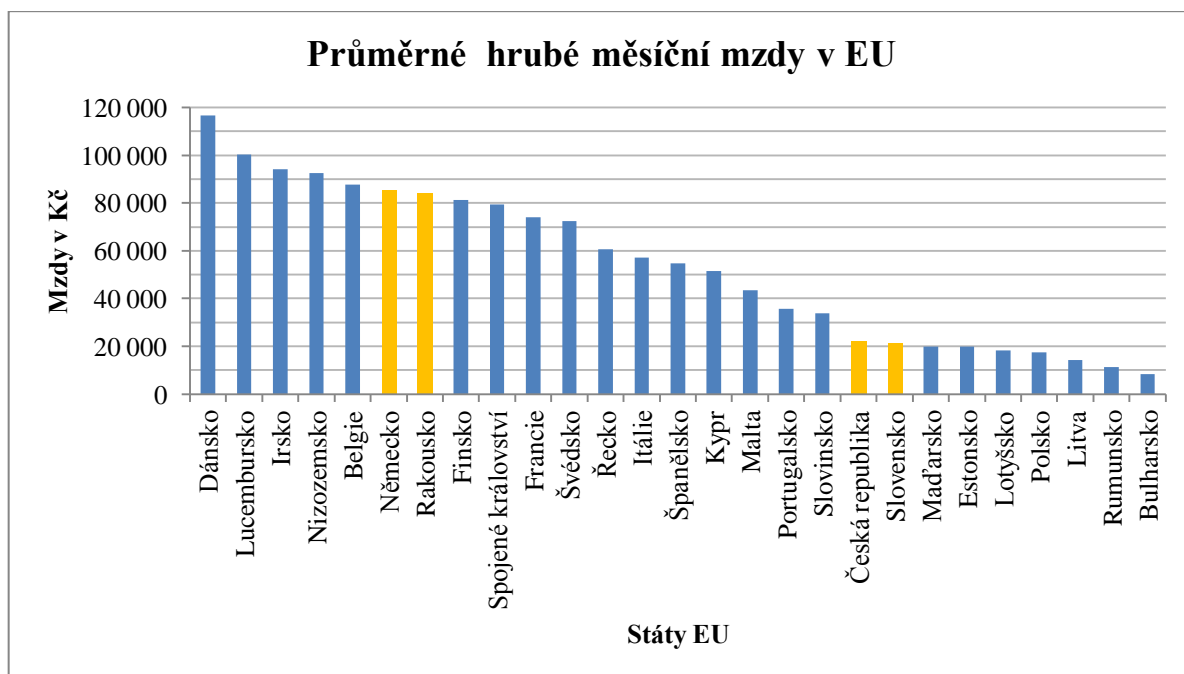
V následující tabulce č. 19 je vidět výše průměrných hrubých měsíčních mezd všech států EU za rok 2009. Pokud opět všechny hodnoty v tabulce sečteme a vydělíme celkovým počtem států EU, získáme průměrnou hrubou měsíční mzdu Evropské unie ve výši 54 047 Kč. To znamená, že na tuto částku dosáhne 13 států (Dánsko, Lucembursko, Irsko, Nizozemsko, Belgie, Německo, Rakousko, Finsko, Spojené Království, Francie, Švédsko, Řecko, Itálie a Španělsko). Česká republika a Slovensko jsou opět hluboko pod průměrem, jejich mzdy nedosahují ani 50 % průměrné hrubé měsíční mzdy EU. Opačná situace je u Rakouska a Německa, zde mají průměrné hrubé mzdy dokonce o více než 30 000 Kč vyšší než průměr hrubé měsíční mzdy EU. Rozdíl mezi nejvyšší (Lucembursko) a nejnižší (Bulharsko) hrubou měsíční mzdou pak činí enormní částku 108 248 Kč.

Tabulka 19: Průměrné hrubé měsíční mzdy států EU za rok 2009⁵

Stát	Průměrná mzda (Kč)	Stát	Průměrná mzda (Kč)
Dánsko	116 758	Kypr	51 615
Lucembursko	100 363	Malta	43 356
Irsko	94 181	Portugalsko	35 685
Nizozemsko	92 525	Slovinsko	33 921
Belgie	87 810	Česká republika	22 075
Německo	85 625	Slovensko	21 640
Rakousko	84 285	Maďarsko	20 006
Finsko	81 358	Estonsko	19 775
Spojené království	79 265	Lotyšsko	18 183
Francie	74 021	Polsko	17 498
Švédsko	72 388	Litva	14 365
Řecko	60 750	Rumunsko	11 354
Itálie	57 123	Bulharsko	8 510
Španělsko	54 825		

Zdroj: upraveno podle[9]

Na obrázku č. 7 je vidět grafické znázornění výše průměrných hrubých měsíčních mezd ve všech 27 státech EU. Německo a Rakousko jsou na 6. a 7. místě z 27 států EU a tím se řadí k vyššímu nadprůměru. Naopak Česká republika a Slovensko zaujímají až 19. a 20. místo.

Obrázek 7: Graf zobrazující průměrné hrubé měsíční mzdy v EU za rok 2009

Zdroj: upraveno podle[9]

⁵ výdělků zaměstnanců pracujících na plný úvazek v podnicích zaměstnávajících 10 a více zaměstnanců

5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

5.1 Cíle

Cíl č. 1

Zjistit, zda má široká veřejnost povědomí o výši průměrné hrubé měsíční a minimální mzdy v ČR za rok 2012.

Cíl č. 2

Zjistit, zda dokáže široká veřejnost vysvětlit pojem superhrubá mzda a rozdíl mezi mzdou a platem.

Cíl č. 3

Zjistit, zda má široká veřejnost povědomí o výši průměrné hrubé měsíční mzdy v Německu, Rakousku a na Slovensku.

5.2 Metodika

K získání informací a dat od respondentů byl využit anonymní dotazník (viz Příloha A), který byl vytvořen na webu www.vyplnto.cz. Při vytváření otázek dotazníku, bylo vycházeno z předem definovaných cílů (viz kapitola 5.1). Sběr informací a dat probíhal na přelomu března a dubna roku 2013. Dotazník obsahoval celkem 19 otázek a byl směřován především k zaměstnaným osobám. Celkem jej vyplnilo 84 dotazovaných osob.

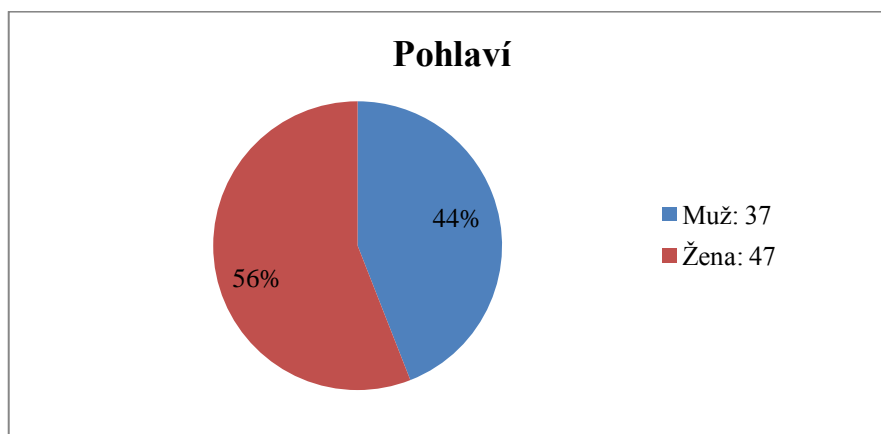
Dotazník obsahoval 11 uzavřených otázek. Respondenti v těchto otázkách mohli odpovědět pouze jednou z vybraných možností. Pouze 1 otázka byla polouzavřená a zbývajících 7 otázek bylo otevřených, kde mohli respondenti napsat svou vlastní odpověď. Otázky č. 1 – 4 byly zaměřeny na identifikační údaje dotazovaných, otázky č. 5 – 8 byly určeny pouze pro zaměstnané osoby, otázky č. 9 – 16 byly zaměřeny na povědomí a vědomosti týkající se mzdy a platu, poslední otázky č. 17 – 19 pak byly zaměřeny na povědomí respondentů o výši průměrných hrubých měsíčních mezd ve vybraných zemích EU.

Výsledky byly zpracovány pomocí programu Microsoft Office Excel 2007. Součástí každého grafu je legenda, kde údaj před dvojtečkou vyjadřuje zvolenou možnost odpovědi a údaj za dvojtečkou počet osob, který takto odpověděl.

5.3 Výsledky průzkumu a jejich analýza

Otázka č. 1: Jakého jste pohlaví?

Jak již bylo napsáno výše, dotazník vyplnilo celkem 84 respondentů, z toho 47 žen a 37 mužů. Na obrázku č. 8 je graficky znázorněno rozdělení respondentů dle pohlaví, v zastoupení 56 % žen a 44 % mužů.

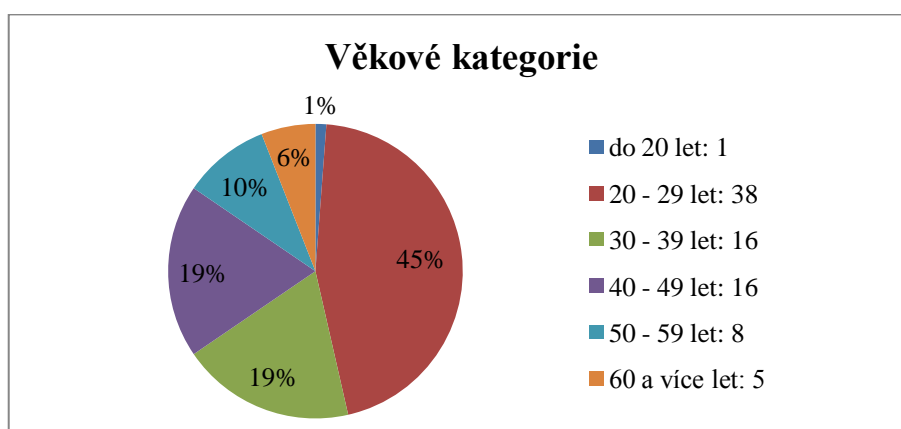

Obrázek 8: Graf – Pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 2: Do jaké věkové kategorie se řadíte?

Respondenti volili odpověď z 6 možností. Z odpovědí zaznamenaných na obrázku č. 9 je vidět, že nejvíce dotazovaných bylo ve věkové kategorii 20 – 29 let v počtu 38 osob (tj. 45 %). Ve věkové kategorii 30 – 39 let a 40 – 49 let byl stejný počet osob a to 16 (tj. 19 % pro každou kategorii). V kategorii 50 – 59 let potom bylo 8 osob (tj. 10 %) a v kategorii 60 a více let bylo osob 5 (tj. 6 %). Ve věkové kategorii pod 20 let byl pouze 1 respondent (tj. 1 %).

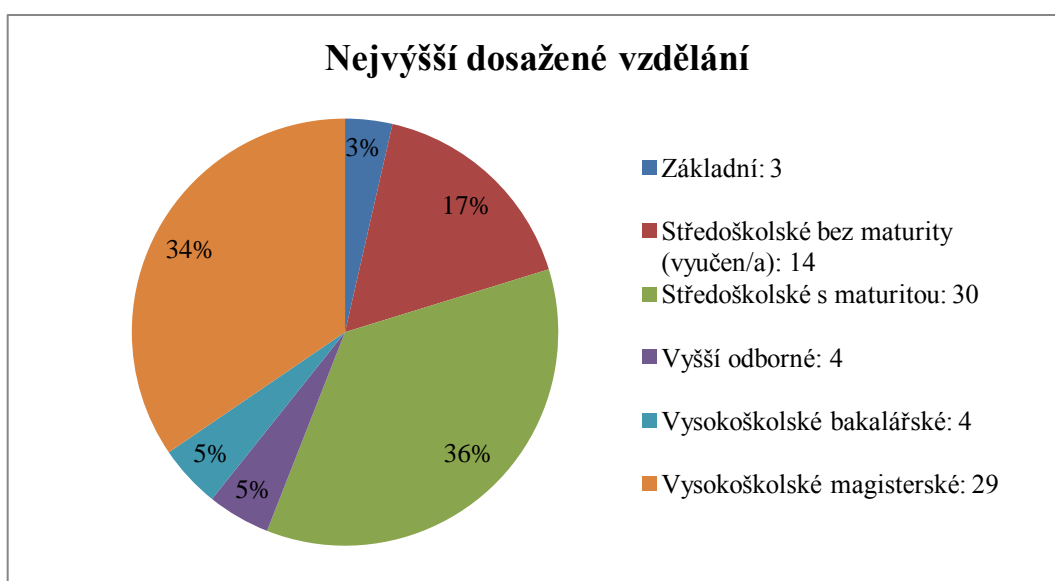

Obrázek 9: Graf – Věkové kategorie respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 3: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

I zde měli dotazovaní na výběr z 6 možností odpovědí. Na obrázku č. 10 je pak možné vidět, že největší skupinu tvořilo 30 respondentů (tj. 36%), kteří uvedli, že jejich nejvyšší dosažené vzdělání je středoškolské s maturitou. Vysokoškolské magisterské uvedlo 29 respondentů (tj. 34 %). Střední bez maturity (vyučen/a) uvedlo 14 respondentů (tj. 17 %). Vyšší odborné uvedli 4 dotazovaní (tj. 5 %) a stejně tak tomu bylo u vysokoškolského bakalářského vzdělání, také 4 dotazovaní (tj. 5 %). Základní vzdělání pak uvedli pouze 3 respondenti (tj. 3 %).

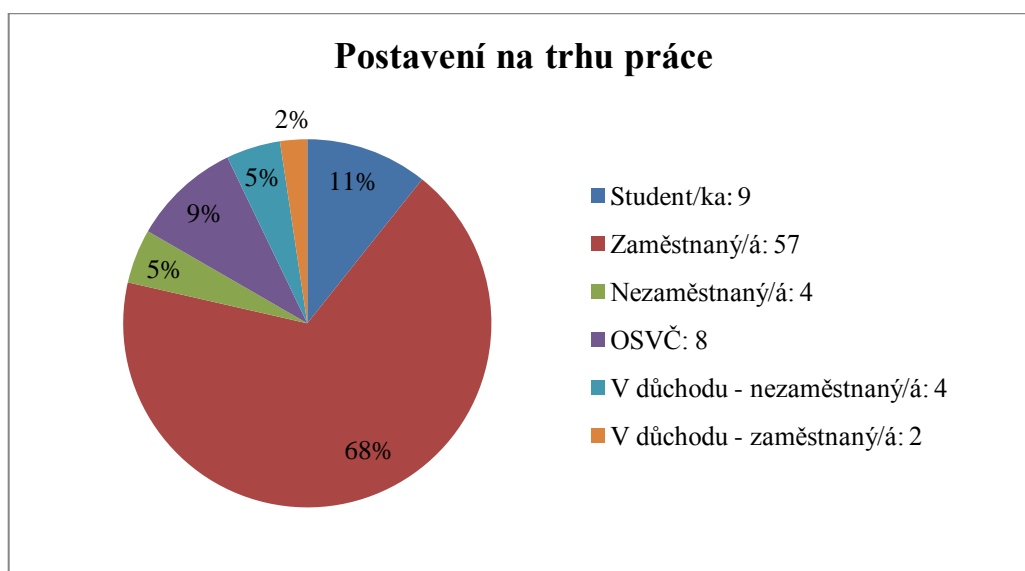

Obrázek 10: Graf – Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 4: Jaké je vaše momentální postavení na trhu práce?

U této otázky nastalo větvení dotazníku. Pokud respondenti zvolili možnost odpovědi zaměstnaný/á nebo v důchodu – zaměstnaný/á, byli následně přesměrováni na otázku č. 5. Ostatní respondenti, kteří nezvolili předchozí dvě možnosti odpovědi, byli přesměrováni až na otázku č. 9. Obrázek č. 11 udává, že nejpočetnější skupinu respondentů tvořili zaměstnaní v počtu 57 osob (tj. 68 %). Ze zbývajících dotazovaných bylo 9 studentů (tj. 11 %), 8 OSVČ (tj. 9 %), 4 nezaměstnaní (tj. 5 %), 4 důchodci bez zaměstnání (tj. 5 %) a 2 zaměstnaní důchodci (tj. 2 %). Po této otázce bylo tedy 59 respondentů přesměrováno na otázku č. 5 a zbývajících 25 respondentů bylo přesměrováno na otázku č. 9.

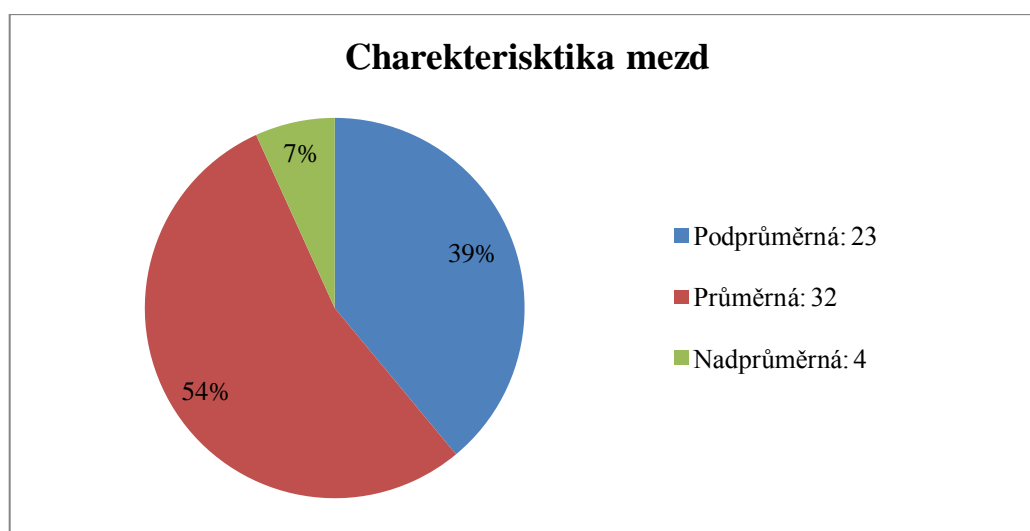

Obrázek 11: Graf – Postavení respondentů na trhu práce

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 5: Jak byste charakterizovali Vaši mzdu z hlediska uspokojení svých potřeb?

Zde měli respondenti na výběr tři možnosti odpovědí – podprůměrná, průměrná, nadprůměrná. Z obrázku č. 12 vyplývá, že 32 dotazovaných (tj. 54 %) charakterizovalo svou mzdu jako průměrnou. Svou mzdu jako podprůměrnou charakterizovalo 23 respondentů (tj. 39 %) a pouze 4 respondenti (tj. 7 %) zvolili možnost nadprůměrná.

Obrázek 12: Graf – Charakteristika mezd dle respondentů

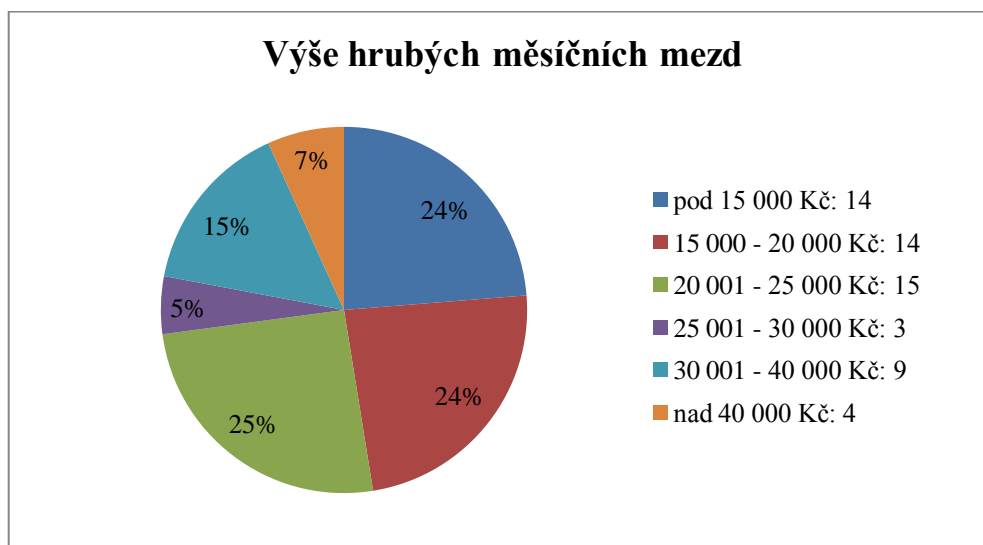
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 6: Jaká je Vaše hrubá měsíční mzda?

U této otázky měli respondenti uvést, do jaké kategorie se podle výše svého měsíčního výdělku řadí. Z obrázku č. 13 je vidět, že 15 respondentů (tj. 25 %) pobírá měsíčně hrubou mzdu v rozmezí 20 001 – 25 000 Kč. Mzdu pod 15 000 Kč má 14 dotazovaných (tj. 24 %). Mzdu mezi 15 000 – 20 000 Kč pobírá také 14 dotazovaných (tj. 24 %). Hrubou měsíční mzdu v rozmezí 30 001 – 40 000 Kč pobírá 9 respondentů (tj. 15 %), nad 40 000 Kč pobírají 4 respondenti (tj. 7 %) a v rozmezí 25 001 – 30 000 Kč pobírají 3 dotazovaní (tj. 5 %).

Pokud víme, že za rok 2012 byla v České republice průměrná hrubá měsíční mzda ve výši 25 101 Kč, zjistíme, že z 59 respondentů na tuto mzdu nedosahuje 43 z nich (tj. 73 %).

Nyní se podrobněji zaměříme na 4 respondenty, kteří uvedli, že jejich hrubá měsíční mzda je ve výši nad 40 000 Kč. Z těchto čtyř osob jsou 3 muži a 1 žena, všichni tito respondenti mají vysokoškolské magisterské vzdělání, 3 respondenti jsou ve věkové kategorii 20 – 29 let a 1 respondent je v kategorii 30 – 39 let. Zajímavostí je, že pouze 1 z těchto respondentů charakterizoval svoji mzdu jako nadprůměrnou, zbývající 3 charakterizují svou mzdu jako průměrnou.

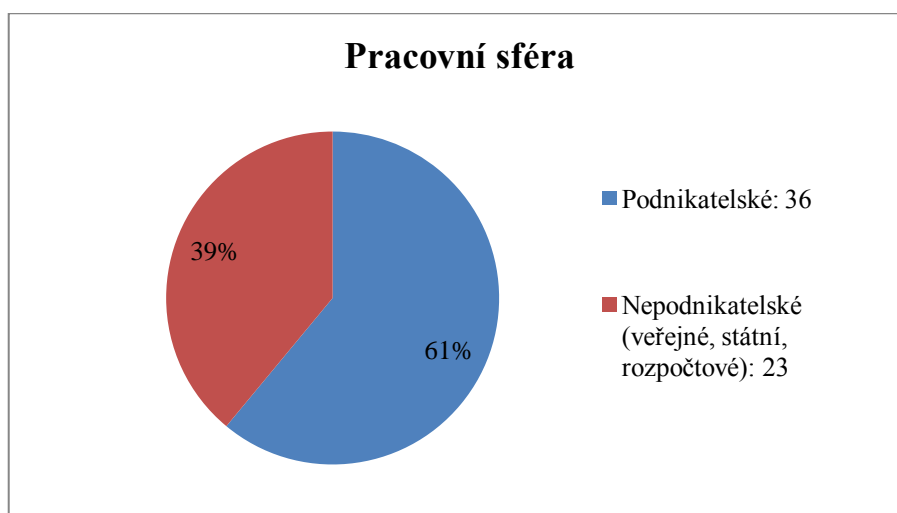

Obrázek 13: Graf – Výše hrubých měsíčních mezd respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 7: V jaké sféře pracujete?

Dotazovaní zde měli uvést, v jaké sféře pracují. Na obrázku č. 14 pak můžeme vidět odpovědi respondentů. 36 osob (tj. 61 %) pracuje ve sféře podnikatelské a 23 osob (tj. 39 %) je zaměstnáno ve sféře nepodnikatelské.

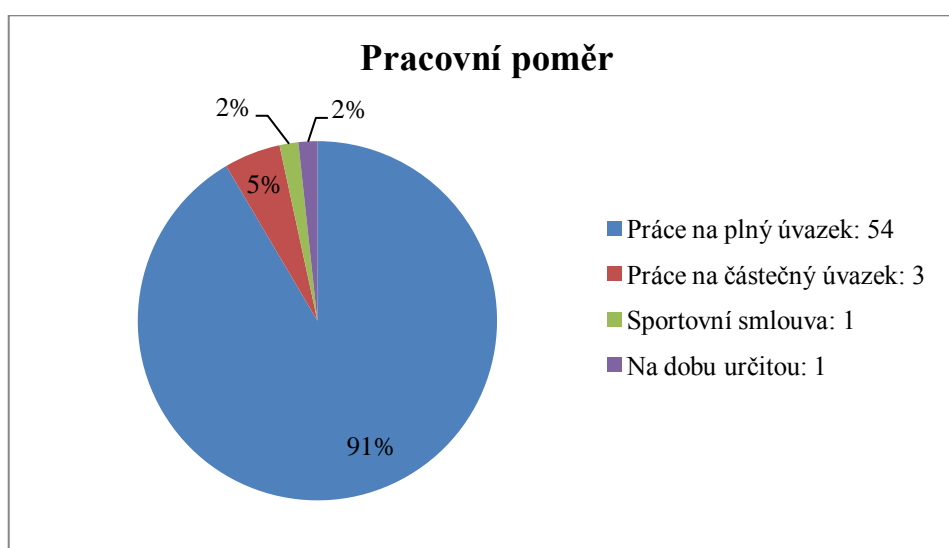

Obrázek 14: Graf – Pracovní sféra respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 8: Jaký pracovní poměr máte s Vaším zaměstnavatelem uzavřený?

Tato otázka byla jediná polouzavřená, respondenti zde měli uvést, jaký pracovní poměr mají se svým zaměstnavatelem uzavřený. Z obrázku č. 15 vyplývá, že práci na plný úvazek má uzavřeno se svým zaměstnavatelem 54 dotazovaných (tj. 91 %), práci na částečný úvazek vykonávají 3 dotazovaní (tj. 5 %). Zbývající 2 respondenti využili možnosti napsat vlastní odpověď. První respondent (tj. 2 %) odpověděl, že má se svým zaměstnavatelem uzavřenou sportovní smlouvu. Druhý respondent (tj. 2 %) pak odpověděl, že pracuje na dobu určitou.

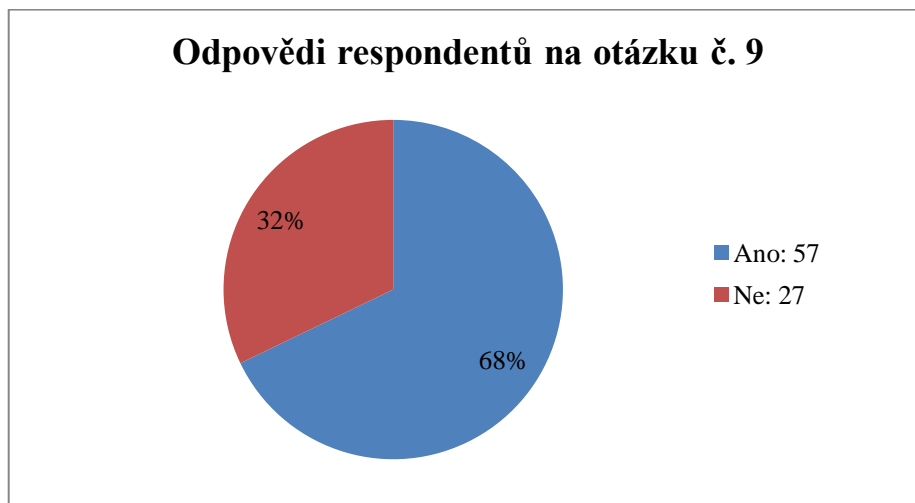

Obrázek 15: Graf – Pracovní poměr respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 9: Víte, jaká byla v ČR v roce 2012 průměrná hrubá měsíční mzda?

Zde opět nastalo větvení dotazníku, pokud dotazovaný odpověděl kladně, byl přesměrován na otázku č. 10, pokud zvolil zápornou odpověď, byl přesměrován na otázku č. 11. Na obrázku č. 16 potom můžeme sledovat, jak respondenti odpovídali na výše uvedenou otázku. Většina respondentů, celkem 57 (tj. 68 %), odpověděla, že zná výši průměrné hrubé měsíční mzdy v ČR za rok 2012. 27 respondentů (tj. 32 %) odpovědělo, že výši této mzdy neví.

Obrázek 16: Graf – Odpovědi respondentů na otázku č. 9

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 10: Napište výši průměrné hrubé měsíční mzdy v ČR za rok 2012.

Na tuto otázku odpovídali pouze ti respondenti, kteří v předchozí otázce odpověděli kladně.

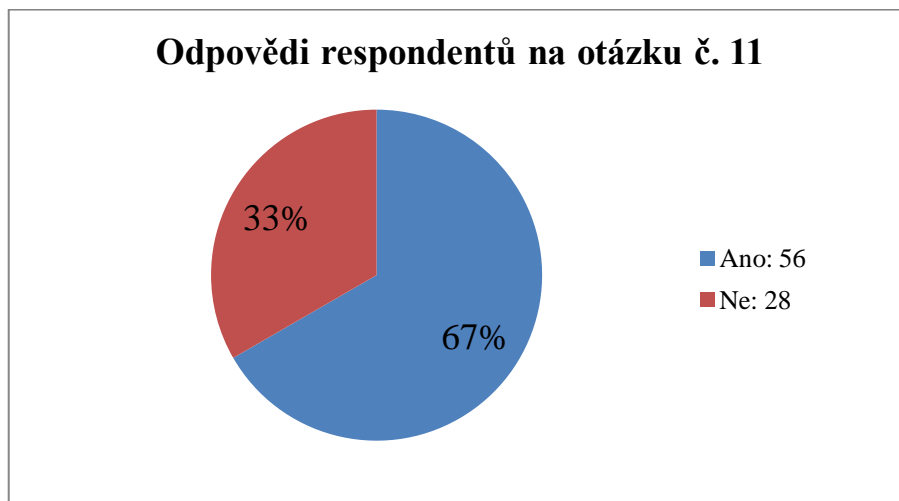
Dle ČSÚ byla za rok 2012 výše průměrné hrubé měsíční mzdy 25 101 Kč. [2]

Po očištění dat o 5 % hodnot z každé strany byl průměr odpovědí 23 995,7 Kč, což je mírně pod skutečným průměrem, přesněji o 1 105,3 Kč. Nejčastější odpověď (modus) byla 25 000 Kč, toto číslo uvedlo 16 respondentů. Minimum bylo 20 000 Kč, maximum 25 500 Kč a medián 24 500 Kč.

Z dat lze zjistit kolik z těchto 57 respondentů odpovědělo správně. Již víme, že průměrná hrubá měsíční mzda za rok 2012 činila 25 101 Kč. U odpovědí respondentů byla tolerována odchylka ± 500 Kč. Z 57 odpovědí bylo poté jen 24 správných (tj. 42 %). Z celkových 84 respondentů poté znalo výši (s tolerovanou odchylkou) průměrné hrubé měsíční mzdy v ČR za rok 2012 pouze 29 % respondentů.

Otázka č. 11: Víte, jaká byla v ČR v roce 2012 výše minimální mzdy?

U této otázky nastalo také větvení dotazníku, pokud dotazovaný odpověděl kladně, byl přesměrován na otázku č. 12, pokud zvolil zápornou odpověď, byl přesměrován na otázku č. 13. Odpovědi respondentů můžeme sledovat na obrázku č. 17. Zde nastává podobná situace jako u otázky č. 9, kladně odpovědělo 56 dotazovaných (tj. 67 %), 28 dotazovaných (tj. 33 %) pak záporně.

Obrázek 17: Graf – Odpovědi respondentů na otázku č. 11

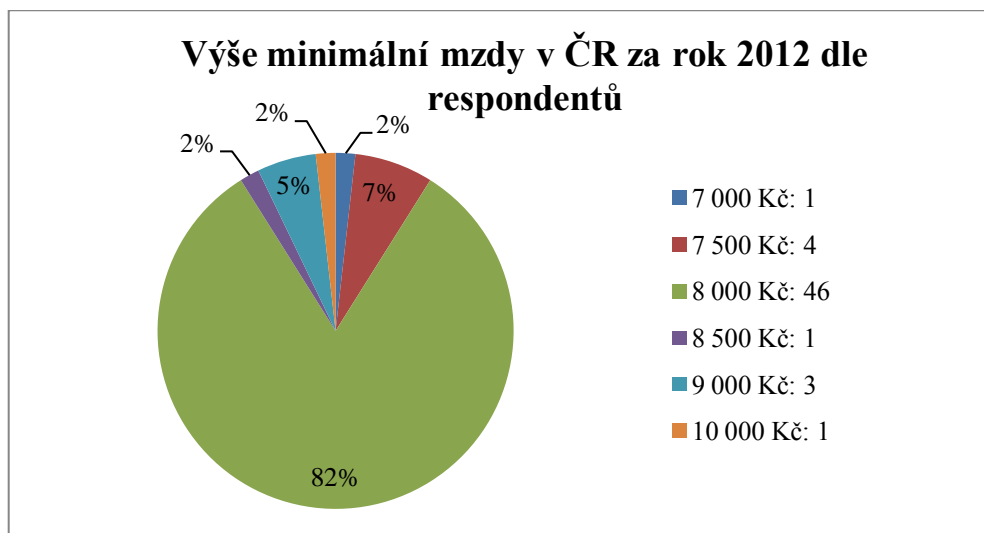
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 12: Napište výši minimální mzdy v ČR za rok 2012.

Na tuto otázku odpovědělo pouze 56 dotazovaných. Nejvíce respondentů, tzn. 46 osob (tj. 82 %), uvedlo, že výše minimální mzdy je 8 000 Kč. 4 respondenti (tj. 7 %) uvedli výši 7 500 Kč, 3 dotazovaní (tj. 5 %) uvedli výši 9 000 Kč, 1 dotazovaný (tj. 2 %) uvedl výši 7 000 Kč, další respondent (tj. 2 %) uvedl výši 8 500 Kč a poslední respondent (tj. 2 %) uvedl minimální mzdu ve výši 10 000 Kč (viz obrázek č. 18).

Pokud víme, že v ČR za rok 2012 byla výše minimální mzdy 8 000 Kč, pak z 56 respondentů odpovědělo správně 46 osob (tj. 82 %). Z celkových 84 respondentů dotazníkového šetření zná výši minimální mzdy za rok 2012 v ČR 55 % dotazovaných. [16]

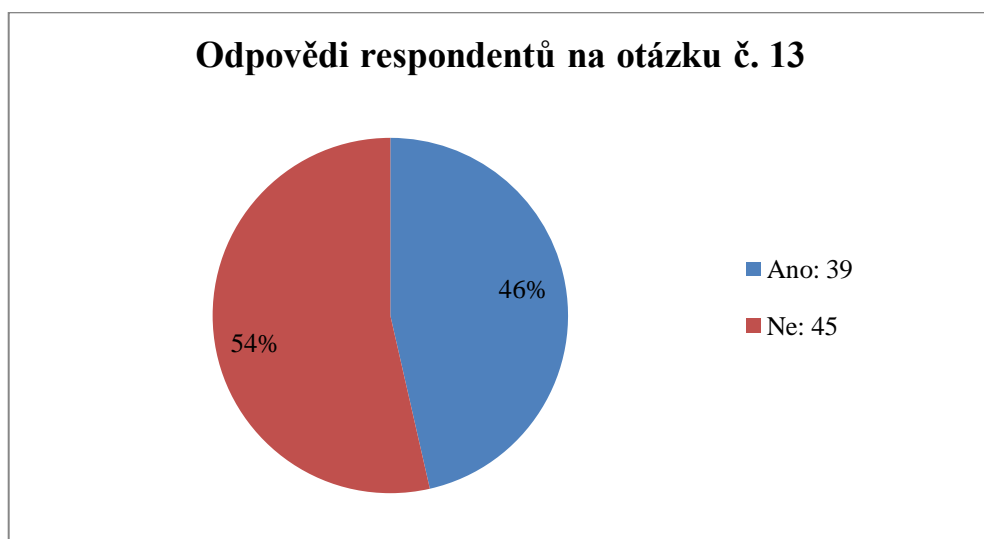

Obrázek 18: Graf – Výše minimální mzdy v ČR za rok 2012 dle respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 13: Uměli byste vysvětlit pojem "superhrubá mzda"?

Tato otázka opět způsobila větvení dotazníku. Pokud respondenti odpověděli kladně, byli přesměrováni na otázku č. 14, pokud zvolili zápornou odpověď, byli přesměrováni na otázku č. 15. Většina respondentů nedokázala vysvětlit pojem superhrubá mzda, celkem jich bylo 45 (tj. 54 %). Zbývajících 39 dotazovaných (tj. 46 %) uvedlo kladnou možnost odpovědi a byli následně přesměrováni na otázku č. 14, kde měli tento pojem stručně vysvětlit. Na obrázku č. 19 jsou uvedeny výše napsané hodnoty.

Obrázek 19: Graf – Odpovědi respondentů na otázku č. 13

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 14: Vysvětlete prosím stručně vlastními slovy pojem "superhrubá mzda".

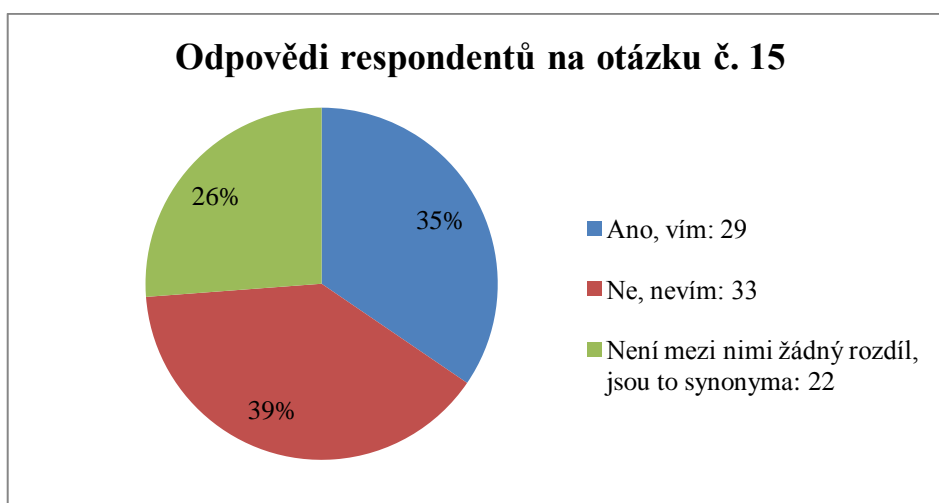
V této otázce měli respondenti stručně vysvětlit pojem superhrubá mzda. Všech 39 dotazovaných (tj. 100 %) odpovědělo na otázku uspokojivě. Nejčastěji respondenti uvedli, v drobných obměnách, tyto definice:

- Celkové mzdové náklady zaměstnavatele za zaměstnance.
- Hrubá mzda + sociální a zdravotní pojištění odváděné zaměstnavatelem.
- Mzda, do které se započítává i sociální a zdravotní pojištění, které za mne platí zaměstnavatel. Je základem pro výpočet daně.
- Součet hrubé mzdy s odvody zaměstnavatele za zaměstnance.

Z celkových 84 účastníků dotazníku správně definovalo pojem superhrubá mzda 46 % respondentů.

Otázka č. 15: Víte, jaký je rozdíl mezi mzdou a platem?

U této otázky nastalo poslední větvení dotazníku. Pokud respondenti zvolili kladnou odpověď, byli přesměrováni na otázku č. 16. Jestliže zvolili zbývající dvě možnosti (viz obrázek č. 20), byli přesměrováni na otázku č. 17. Na obrázku č. 20 tedy můžeme vidět procentuální zastoupení odpovědí respondentů. 29 dotazovaných (tj. 35 %) uvedlo, že ví jaký je rozdíl mezi mzdou a platem, 33 respondentů (tj. 39 %) tento rozdíl dle odpovědi neví a 22 respondentů (tj. 26 %) pak žádný rozdíl nevidí, mzdu a plat chápou jako synonyma.

Obrázek 20: Graf – Odpovědi respondentů na otázku č. 15

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 16: Napište prosím stručně vlastními slovy rozdíl mezi mzdou a platem.

V této otázce mělo 29 respondentů stručně uvést rozdíl mezi mzdou a platem. Většina dotazových uvedla vyhovující odpovědi, celkem jich bylo 24 (tj. 83 %). V různých obměnách psali respondenti nejčastěji tyto odpovědi:

- Mzda - odměna za práci v soukromém sektoru, kde na výplatu zaměstnavatel vydělá právě z práce svých zaměstnanců (řemeslníci, prodavač, zaměstnanec v podniku). Plat - odměna za práci ve státní sféře, v stát. institucích, kde na mzdu zaměstnavatel dostane peníze ze státního rozpočtu (např. já, referent úřadu).
- Plat dostáváme od státních organizací a organizací dotovaných státem. Mzdu dostáváme od soukromého zaměstnavatele.
- Státnímu zaměstnanci náleží plat, v soukromé sféře je odměna za vykonanou práci mzda.
- Mzda je odměna za práci zaměstnance soukromého sektoru, plat ve státním.

Zbývajících 5 účastníků dotazníku (tj. 17 %) uvedlo nevyhovující odpovědi, jeden respondent dokonce uvedl jednoslovnou odpověď. Všechny tyto odpovědi jsou uvedeny níže:

- Mzda
- Mzda je částka před zdaněním, plat je skutečná částka, kterou dostaneme po zdanění.
- Mzda je objem peněz s daněmi, plat je čistá mzda.
- Mzda je průměr a plat je měsíční odměna za práci.
- Mzdu dostávají dělníci (pracovníci potřebující k výkonu povolání fyzickou sílu), plat dostávají pracovníci pracující duševně.

Z celkových 84 účastníků dotazníku tedy dokázalo správně uvést rozdíl mezi mzdou a platem pouze 29 % respondentů.

Otázka č. 17: Napište, jaká je podle Vašeho mínění průměrná hrubá měsíční mzda na Slovensku. Vaši představu uveďte prosím v přepočtu na Kč.

Na tuto otázku, i na následující dvě otázky, odpovídal plný počet účastníků dotazníkového šetření, tedy 84 respondentů.

Dle slovenského statistického úřadu (ŠÚSR) byla na Slovensku v roce 2012 průměrná hrubá měsíční mzda 20 125 Kč. [19]

Po očištění dat o 5 % hodnot z každé strany byl průměr odpovědí 19 075 Kč, což je mírně pod skutečným průměrem, přesněji o 1 050 Kč. Nejčastější odpověď (modus) byla 20 000 Kč, tuto hodnotu uvedlo 28 respondentů. Minimum bylo 10 000Kč, maximum 25 000 Kč a medián 20 000 Kč.

Otázka č. 18: Napište, jaká je podle Vašeho mínění průměrná hrubá měsíční mzda v Rakousku. Vaši představu uveďte prosím v přepočtu na Kč.

Podle nejnovějších údajů rakouského statistického úřadu (SA) byla v Rakousku v roce 2011 průměrná hrubá měsíční mzda 60 452 Kč. [17]

Po očištění dat o 5 % hodnot z každé strany byl průměr odpovědí 36 992,1 Kč, což je hluboko pod skutečným průměrem, přesněji o 23 459,9 Kč. Nejčastější odpověď (modus) byla 30 000 Kč, tuto hodnotu uvedlo 12 respondentů. Minimum bylo 20 000Kč, maximum 65 000 Kč a medián 35 000 Kč.

Otázka č. 19: Napište, jaká je podle Vašeho mínění průměrná hrubá měsíční mzda v Německu. Vaši představu uveďte prosím v přepočtu na Kč.

Dle německého statistického úřadu (Destatis) byla v roce 2012 v Německu průměrná hrubá měsíční mzda 84 775 Kč. [18]

Po očištění dat o 5 % hodnot z každé strany byl průměr odpovědí 46 960,5 Kč, což je hluboko pod skutečným průměrem, přesněji o 37 814,5 Kč. Nejčastější odpověď (modus) byla, i jako v případě Rakouska, 30 000 Kč. Toto číslo uvedlo opět 12 respondentů. Minimum bylo 20 000Kč, maximum 65 000 Kč a medián 35 000 Kč.

5.4 Zhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření vycházelo ze tří předem definovaných cílů, které jsou uvedeny na začátku této kapitoly (viz kapitola 5.1). V následujícím textu jsou jednotlivé cíle zhodnoceny na základě odpovědí uvedených účastníky dotazníku.

První cíl byl stanoven takto:

Zjistit, zda má široká veřejnost povědomí o výši průměrné hrubé měsíční a minimální mzdy v ČR za rok 2012.

Dle odpovědí účastníků dotazníku lze říci, že široká veřejnost nemá příliš dobré povědomí o výši mezd v ČR. Pokud byla u odpovědí respondentů tolerována odchylka ± 500 Kč, pak z celkových 84 respondentů znalo výši (s tolerovanou odchylkou) průměrné hrubé měsíční mzdy v ČR za rok 2012 pouze 24 respondentů (tj. 29 %). Výši minimální mzdy v ČR za rok 2012 pak z 84 účastníků dotazníkového šetření znalo 46 osob (tj. 55 %).

Druhý cíl měl toto znění:

Zjistit, zda dokáže široká veřejnost vysvětlit pojem superhrubá mzda a rozdíl mezi mzdou a platem.

Z odpovědí týkajících se této oblasti vyplynulo, že pojem superhrubá mzda a rozdíl mezi mzdou a platem není široké veřejnosti zcela jasný. Z celkových 84 účastníků dotazníku dokázalo vysvětlit pojem superhrubá mzda 39 respondentů (tj. 46 %). Rozdíl mezi mzdou a platem pak dokázalo vysvětlit 24 dotazovaných (tj. 29 %) z celkových 84 účastníků dotazníku.

Třetí a poslední cíl zněl takto:

Zjistit, zda má široká veřejnost povědomí o výši průměrné hrubé měsíční mzdy v Německu, Rakousku a na Slovensku.

O výši průměrných hrubých mezd v Německu, Rakousku a na Slovensku má podle dotazníkového šetření povědomí pouze část široké veřejnosti.

Na základě odpovědí respondentů je patrné, že má široká veřejnost o výši průměrné hrubé měsíční mzdy na Slovensku dobré povědomí. Průměr odpovědí respondentů byl 19 075 Kč (po očištění o 5 % hodnot z každé strany), což je mírně pod skutečným průměrem, přesněji o 1 050 Kč.

Naopak výši hrubé měsíční mzdy v Rakousku a Německu široká veřejnost odhadla hůře. Průměry odpovědí respondentů (po očištění o 5 % hodnot z každé strany) byly 36 992,1 Kč v případě Rakouska a 46 960,5 Kč v případě Německa. Hodnoty jsou tedy hluboko pod skutečným průměrem, přesněji o 23 459,9 Kč u Rakouska a o 37 814,5 Kč u Německa.

Ve většině případů dokázala široká veřejnost správně určit pořadí jednotlivých států dle výše průměrné mzdy. Jako stát, kde jsou výdělkové nejmenší, správně široká veřejnost určila Slovensko. Naopak jako stát s nejvyššími výdělkové téměř všichni správně určili Německo.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce měla za úkol detailně rozebrat způsob odměňování pracovníků za vykonanou práci, nastínit mzdovou situaci v České republice a vybraných státech EU a v neposlední řadě provést průzkum formou dotazníkového šetření mezi širokou veřejností týkající se mezd a platů a povědomí široké veřejnosti o výši mezd v České republice, na Slovensku, v Rakousku a Německu.

První část bakalářská práce se zabývá systémem odměňování pracovníků za vykonanou práci, vytyčuje rozdíly mezi mzdou a platem, nastiňuje problematiku výpočtu nákladů zaměstnavatele na zaměstnance a čisté mzdy, hodnotí vlivy ovlivňující výši mezd a platů. Jednotlivé vlivy jsou pro lepší představu doplněny tabulkovým vyobrazením statistických údajů.

Bakalářská práce dále nastiňuje vývoj výše mezd v letech 1993 až 2012 v ČR a vybraných státech EU a následně tato data porovnává. Dále práce nastiňuje výši minimálních a průměrných hrubých mezd v celé Evropské unii. Nejdůležitější data jsou vyobrazena pomocí tabulek a grafů, ze kterých lze jednoznačně vyčíst postavení ČR, Slovenska, Rakouska a Německa v konkurenci států EU. Z hodnocení je patrné, že Česká republika ani Slovensko si mezi zeměmi EU nestojí příliš dobře. Ve srovnání průměrných hrubých mezd je ČR až na 19. místě a Slovensko na 20. místě z celkového počtu 27 států EU. Jako stát s nejvyššími mzdami a trvalým nejvyšším meziročním růstem mezd, v porovnání s vybranými státy EU, se jeví Německo.

Poslední část bakalářské práce měla za úkol provést dotazníkové šetření, které by podalo přehled o povědomí široké veřejnosti v oblasti mezd a platů a vykreslilo její představu o výši průměrných mezd v ČR i ve vybraných státech EU. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 84 respondentů. Z výsledků je zřejmé, že široká veřejnost nemá dobré znalosti v oblasti terminologie týkající se oblasti odměňování pracovníků. Respondenti nemají ani příliš dobré povědomí o výši mezd v sousedních státech České republiky, které jsou rovněž členy EU (Slovensko, Rakousko a Německo). Správné pořadí těchto států podle výše mezd však respondenti určili ve většině případů správně.

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

- [1] Centrum pro rozvoj ekonomického vzdělání. *Cenové indexy* [online]. 2011 [cit. 2013-03-17]. Dostupné z: http://www.ceed.cz/makroekonomie/55-1_indexy.htm
- [2] Česká republika od roku 1989 v číslech. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2013-04-10]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr_od_roku_1989
- [3] ČESKO. *Zákoník práce 2013: podle stavu k 21.1.2013*. Ostrava: Sagit, 2013. 128 s. ÚZ; č. 938. ISBN 978-80-7208-963-5.
- [4] EUROPA – Oficiální internetové stránky Evropské unie. *Česká republika* [online]. [cit. 2013-04-22]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/czechrepublic/index_cs.htm
- [5] EUROPA – Oficiální internetové stránky Evropské unie. *Jak funguje Evropská unie* [online]. [cit. 2013-04-10]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/index_cs.htm
- [6] EUROPA – Oficiální internetové stránky Evropské unie. Německo [online]. [cit. 2013-04-22]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/germany/index_cs.htm
- [7] EUROPA – Oficiální internetové stránky Evropské unie. *Rakousko* [online]. [cit. 2013-04-22]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/austria/index_cs.htm
- [8] EUROPA – Oficiální internetové stránky Evropské unie. *Slovensko* [online]. [cit. 2013-04-22]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/slovakia/index_cs.htm
- [9] Eurostat. *Wages and labour costs* [online]. 23.1.2013 [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Wages_and_labour_costs#Gross_earnings
- [10] HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 5. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2011, xxii, 696 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-006-5.
- [11] ISPV - Informační systém o průměrných výdělcích. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2013-03-23]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/ISPVchara.php>

- [12] KOCOUREK, Jiří a Ladislav TRYLČ. *Mzda, plat a jiné formy odměňování za práci v ČR. 4., aktualiz. a dopl. vyd.* Olomouc: ANAG, 2004, 839 s. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 80-726-3226-4.
- [13] MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012: úplná znění platná k 1.1. 2012.* 21. vyd. Praha: Grada, 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0.
- [14] Metodické poznámky. *Český statistický úřad* [online]. 16.1.2012 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/metodicke_poznamky_cr_makroekonomicka_tabulka
- [15] Průměrná mzda a evidenční počet zaměstnanců - Metodika. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.1. 2012 [cit. 2013-03-23]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pmz_m
- [16] Přehled o vývoji částek minimální mzdy. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 10.7.2010 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/871>
- [17] Statistics Austria. *Annual Personal Income* [online]. 9.12.2012 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: http://www.statistik.at/web_en/statistics/social_statistics/personal_income/annual_personal_income/029112.html
- [18] Statistisches Bundesamt. *Entwicklung der Bruttoverdienste* [online]. 2013 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: <https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/GesamtwirtschaftUmwelt/VerdiensteArbeitskosten/VerdiensteBranchen/Tabellen/LangeReiheD.html>
- [19] Štatistický úrad Slovenskej republiky. *ŠÚSR - Databáza časových radov SLOVSTAT* [online]. 2013 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: http://www.statistics.sk/pls/elisw/objekt.send?uic=1410&m_sso=2&m_so=15&ic=40
- [20] Zpráva o základních tendencích příjmové a výdajové situace domácností ČR v 1. pololetí 2012. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 2013 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/14043>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Dotazník

Příloha A – Dotazník

Vážení respondenti,

rád bych Vás poprosil o pomoc při tvorbě mé bakalářské práce na téma Srovnání mezd v ČR a zemích EU. Dotazník je anonymní, data budou použity pouze v mé bakalářské práci. Prosím vás o co největší upřímnost při jeho vyplňování - jedná se o výzkum, ve kterém mají cenu pouze pravdivé odpovědi.

1. Jakého jste pohlaví?

- Muž
- Žena

2. Do jaké věkové kategorie se řadíte?

- do 20 let
- 20 - 29 let
- 30 - 39 let
- 40 - 49 let
- 50 - 59 let
- 60 a více let

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní
- Středoškolské bez maturity (vyučen/a)
- Středoškolské s maturitou
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské bakalářské
- Vysokoškolské magisterské

4. Jaké je vaše momentální postavení na trhu práce?

- Student/ka
- Zaměstnaný/á
- Nezaměstnaný/á
- V důchodu - zaměstnaný/á
- V důchodu - nezaměstnaný/á
- OSVČ

5. Jak byste charakterizovali Vaši mzdu z hlediska uspokojení svých potřeb?

- Podprůměrná
- Průměrná
- Nadprůměrná

6. Jaká je Vaše hrubá měsíční mzda?

- pod 15 000 Kč
- 15 000 - 20 000 Kč
- 20 001 - 25 000 Kč
- 25 001 - 30 000 Kč
- 30 001 - 40 000 Kč
- nad 40 000 Kč

7. V jaké sféře pracujete?

- Podnikatelské
- Nepodnikatelské (veřejné, státní, rozpočtové)

8. Jaký pracovní poměr máte s Vaším zaměstnavatelem uzavřený?

- Práce na plný úvazek
- Práce na částečný úvazek
- Jiný: _____

9. Víte, jaká byla v ČR v roce 2012 průměrná hrubá měsíční mzda?

- Ano
- Ne

10. Napište výši průměrné hrubé měsíční mzdy v ČR za rok 2012.

11. Víte, jaká byla v ČR v roce 2012 výše minimální mzdy?

- Ano
- Ne

12. Napište výši minimální mzdy v ČR za rok 2012.

13. Uměli byste vysvětlit pojem "superhrubá mzda"?

- Ano
- Ne

14. Vysvětlete prosím stručně vlastními slovy pojem "superhrubá mzda".

15. Víte, jaký je rozdíl mezi mzdou a platem?

- Ano, vím.
- Ne, nevím.
- Není mezi nimi žádný rozdíl, jsou to synonyma.

16. Napište prosím stručně vlastními slovy rozdíl mezi mzdou a platem.

17. Napište, jaká je podle Vašeho mínění průměrná hrubá měsíční mzda na Slovensku. Vaši představu uveďte prosím v přepočtu na Kč.

18. Napište, jaká je podle Vašeho mínění průměrná hrubá měsíční mzda v Rakousku. Vaši představu uveďte prosím v přepočtu na Kč.

19. Napište, jaká je podle Vašeho mínění průměrná hrubá měsíční mzda v Německu. Vaši představu uveďte prosím v přepočtu na Kč.

Děkuji za Vaši ochotu a Váš čas při vyplňování dotazníku.